

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any IX N.º 465

Setmana del 21 al 27
d'agost del 1988

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 90 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"Sobre l'ecumenisme:
Que prossegueixi
l'obra d'apropament
als germans separats
amb molta
comprensió, amb
molta paciència, amb
gran amor, però sense
apartar-se de la
doctrina catòlica."

Del testament de Pau VI

AFINANT

Els crims de la gent... com tu i jo

JOAN E. JARQUE
i JUTGLAR

Quan ho vaig escriure, fa temps, no crec que ningú en fes massa cas. (Vull dir, ningú dels qui tenen alguna responsabilitat en la societat i pocs o molts mitjans per intervenir-hi). Deia que cada dia és més alarmanant que els crims amb connotació sexual siguin comesos no per obsessos sinó per persones, fins aquell dia, reconeguts per tothom com a normals. La Vanguardia del diumenge passat dedicava a aquest tema tota una pàgina amb el titular **Els crims de la "gent normal"**. Cito: "Quatre dones han estat assassinades brutalment a Catalunya aquest estiu per joves aparentment normals"... "A la recerca d'una explicació impossible", l'articulista diu, citant un expert: "la permissivitat i l'erotisme sofisticat són la porta d'entrada de moltes conductes delictives. En estar tot permès i en no existir instàncies socials, ètiques o morals, que censurin determinades conductes es creen situacions molt complexes...". Subratllo jo i hi afegeixo: "Sí que existeix aquesta instància, però els rectors de la cultura d'avui fan tot el que poden per bandejar-la i ridiculitzar-la d'una manera constant i insidiosa. A vegades em vénen ganes de dir com aquell: "Pareu, pareu aquest món que vull baixar".

Amb un esclat de litúrgia oriental

Cloenda de l'Any Marià, a Roma

ROMA.— La cloenda de l'Any Marià, a Roma, ha estat en dues fases. La primera tingué lloc el diumenge, dia 14, al vespre, a la Basílica romana de Santa Maria la Major que fou presidida pel Papa, on se celebrà la "pregària de l'encens" segons el ritu de l'Església copta, amb cants en grec, copte i àrab, oficiada pel patriarca copte catòlic d'Alexandria (Egipte) i diversos bisbes, sacerdots i diaques del seu patriarcat.

En l'homilia, el Sant Pare féu un vibrant homenatge a l'Església copta i ressaltà l'espiritualitat oriental "que en meravellosos intercanvi ha beneficiat tota l'Església universal".

En la segona fase de la cloenda, a la Basílica de Sant Pere, el Papa digué que "aquest any ha estat el temps dels ulls aixecats a vós, Mare de Déu, Verge, present constantment en el misteri de Crist i de l'Es-

glésia. L'Any Marià acaba avui. Però no acaba el temps dels ulls aixecats cap a Maria".

En introduir la pregària final, el Papa digué que "el tercer mil·lenni queda per a nosaltres un horitzó de reflexions prou estimulants, perquè ens obliga a mirar cap endavant amb esperança".

Com és sabut, aquest Any Marià, es perllongarà fins al 8 de desembre venint a Espanya i a Polònia, a més d'algunes diòcesis d'Itàlia i d'altres països.

A l'arxidiòcesi de Barcelona, la cloenda de l'Any Marià se celebrarà tal com dèiem en el nostre número anterior, el dia 23 d'octubre, coincidint amb el centenari de la coronació de la Mare de Déu de la Mercè, patrona del bisbat.

ACTIVITATS DE "L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA"

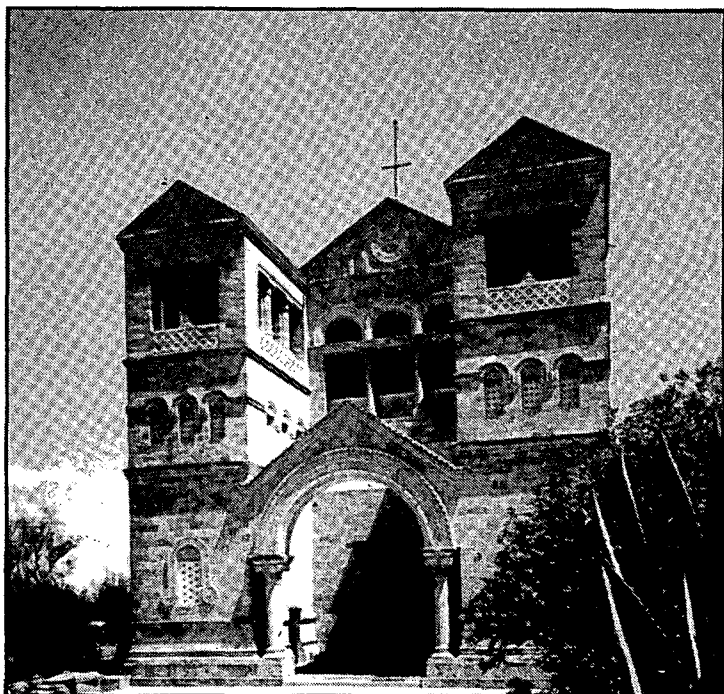
PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Del 7 al 16 d'octubre

VISITANT: **GALILEA:** NATZARET, LLAC DE TIBERÍADES, CAFARNAÛM, CESAREA MARÍTIMA, MONT CARMEL...

JUDEA: JERUSALEM, BETLEM, JERICÓ, MAR MORTA...

OBERTA LA INSCRIPCIÓ.

Mont Tabor.

ANY MARIÀ - estiu 1988 -

"MARIA ENTRA DINS EL MISTERI DE CRIST I ENS AJUDA A COMPRENDRE'L I A VIURE'L MILLOR. AQUEST ERA EL PROGRAMA PER AQUEST ANY MARIÀ VOLGUT PEL PAPA JOAN PAU II."

CATALUNYA CRISTIANA hi coopera, també, oferint-vos:

LA PRESÈNCIA DE LA MARE DE DÉU, DONCS, HA DE CONTINUAR PRESIDINT LA CASA, EL TREBALL, L'HABITACIÓ, ETC.

"Benaurada tu perquè has cregut..."

Artisanats des Monastères de Bethléem

BUTLLETA DE COMANDA

Nom i cognoms
Domicili Població DP

Desitja adquirir:

Quantitat

☐ La imatge de la Mare de Déu "Benaurada".
Terracotta policromada original de "Petites Soeurs de Bethlem".
Preu: 12.500 Ptes.

☐ L'estampa reproduint la mateixa imatge, amb l'oració de l'Any marià
Preu 5 Ptes. la unitat / 450 Ptes. el centenar.

☐ El "poster" reproduint també la mateixa imatge. Preu: 100 Ptes.

☐ Imatge de sobretaula 195 Pts.

☐ Medalla magnètica per al cotxe 850 Ptes.

Marqui amb una creu, si desitja que les hi enviem per reembossament, ☐ , taló ☐ , o personalment ☐ més despeses de tramesa.

Envieu-les a "AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" Plaça Urquinaona, 11, 3a. A. 08010 - BARCELONA - TELF.: 301 37 18

"L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" CONTRIBUEIX ECONÒMICAMENT QUE CADA SETMANA SURTI AL CARRER CATALUNYA CRISTIANA

PER A INFORMACIÓ:

Plaça Urquinaona, 11 - 3a A
08010 BARCELONA - Telf.: 301 37 18

**FES-TE AMIC...
T'esperem!**

COM FER-SE AMIC DE

**Catalunya
Cristiana**

L'INFORMAREM AL
TELÈFON 301 37 18

EDITORIAL

Altra vegada tenim servida la polèmica per una pel·lícula. Posats a parlar de temptacions, a nosaltres ens ha vingut la de no parlar-ne. Però ens devem a l'opinió pública i aquesta ha estat alertada a bastament sobre l'afer. N'hem de dir, doncs, alguna cosa. La primera és que, com és natural en parlem sense haver-la vista (com tothom, o quasi, d'aquesta espona de l'Atlàntic!), i tampoc no pensem anar a veure-la ni que sigui "per poder parlar-ne amb coneixement de causa". Tenim altra feina —i un cert sentit de l'higiene mental—. Ens limitarem a parlar del què es diu i del què se'n diu, que ja dona matèria...

L'altre dia, en el mateix servei informatiu en què es parlava del film en qüestió, s'informava també de les protestes d'una societat amiga dels animals pels correbous que se celebren aquest dies festius en més d'una vila catalana. Curiosament el comentarista no qualificava pas els autors d'aquelles protestes com de ser "els més integristes". En canvi, si que qualificava així els cristians que varen protestar als EE.UU. per l'exhibició d'aquell film. Per què? S'ha de ser més de dretes o més conservador per indignar-se d'un ultratge a una persona estimada que pels maltractaments físics a un noble animal? Hi ha, tanmateix, una raó subtil. I és que, malauradament, no mancaran, potser ja no han mancat els cristians —inqualificables— que, aneu a saber perquè —desig de singularitzar-se o mostrar-se "com-

De certes temptacions... i la nostra

prensius" i "a la page" a qualsevol preu— trobaran que al capdavant, ben mirat, i tenint en compte això o allò... no n'hi ha per tant!

Una altra cosa creiem que s'ha de dir en afers d'aquesta mena. No s'hi val a invocar la "llibertat artística" o la llibertat "tout court" per a trobar tolerable qualsevol part artística. La llibertat, sobretot la d'expressió, tothom sap que "la teva acaba allà on comença la meua". I no s'hi val a suposar que hi ha temes a mercè de tothom, precisament perquè són estimats de molts. O sinó, a veure què passaria amb un film sobre, posem, la reina Victòria o Washington que els deixés com uns pendons. I no diem si de l'àmbit nacional o patriòtic —on hi niuen afectes vàlids, diríem— passem a l'àmbit religiós en el qual tants homes i dones hi posen el pes fonamental de l'existència. Per exemple, què passaria amb un film que estrafés la figura

de Buda o de Mahoma dels quals els seus seguidors en tenen una imatge literalment "sagrada"?

Però encara hi ha més a dir. Certament que existeix una "llibertat creativa" per l'artista. Ara, aquesta té també unes limitacions. Les del propi objecte. O si no que llegeixin Horaci. Aquell que les transgredeix abans d'acusar-lo de blasfem o de sacríleg, si el tema és religiós, l'hauríem de qualificar de deshonest, de fals i de mal artista. Si vol, té davant seu l'ampli camp de la "història ficció" —que no és pas un terreny fàcil—. Es pot inspirar en un personatge per "crear" el seu. Però allò que no pot fer és estrafar la història, tant si és sàvia com popular, religiosa o política. Posats a preguntar, encara, què diria el món musical d'un film que presentés Mozart —no un músic que se li assemblés, sinó ell mateix— com un mal sonador de flabiol?

Ara, resta la mena de protesta que cada u creu que ha de fer o que pot fer. Certes protestes no fan més que contribuir a una propaganda gratuïta. El silenci —després d'haver dit allò més just, i quan cal— a vegades és la millor protesta. I tractant-se de Nostre Senyor Jesucrist, que els cristians cantem com l'únic Sant, res no ens ve de nou; sabem que en la seva passió, en l'avui de Déu, és befat i escarnit fins que torni amb majestat. Ell mateix vindicarà el seu honor per sempre.

Si l'objectiu de la Perestroïka semblava al principi econòmic, el seu veritable fons és de naturalesa ideològica. Després dels anys de repressió staliniana, de l'estancament brejnevicià, la literatura soviètica planteja avui la qüestió fonamental als ciutadans: estar a favor o contra Stalin.

Ara bé, Stalin compta encara amb gran nombre de partidaris, que posen en el seu actiu la victòria de la gran guerra nacional i la supervivència del socialisme, encara que fos al preu dels milions de víctimes de la col·lectivització de les terres i les repressions dels anys 30.

La literatura soviètica, que sempre ha estat la consciència i l'honor de Rússia, avui lliura a cel obert el combat menat en altre temps des de l'ombra, amb escrits, circulant clandestinament. Ara es publiquen les obres de Mikhaïl Boulgakov **El mestre i Margarida**, d'Anna Akhmatova **Rèquiem**, d'Andrei Platonov **Kotlovan**, la **Fossa**, les poesies d'Osip Mandelstam, de Marina Tsvetaïeva, les narracions d'Isaac Babel.

Boris Pasternak que esperava publicar, el 1956, **El Doctor Jivago**, li va ser impedit per Sourkov, el tot poderós secretari de la Unió

d'escriptors, el qual va assenyalar Pasternak a la vindicta de Khrouchtchev. Ara la novel·la acaba de publicar-se a **Nova Mir** que té un tiratge d'un milió i mig d'exemplars; haurà arribat, doncs a més de cinc milions de lectors soviètics.

Arianne Efrom, la filla de Maria Tsvetaïeva, de retorn de França a la URSS el 1937, i que ha conegut un cruel destí (vuit anys de camp i deu de deportació a Tourokhansk, sobre el leninseï, prop del Cercle polar), escrivia aleshores a Pasternak: "Que l'obra s'hagi escrit ja és un miracle, i voldríem, a més, que fos editada, o sigui una multiplicació de miracles". Ariane sabia molt bé el que deia, quan afegia: "Avui cal pagar un preu molt alt el dret de viure en el futur, de viure a l'eternitat".

Viure aleshores era una veritable proesa, com deia Pasternak,

ANTOINE WENGER

en **Hamlet**, la primera de les poesies que coronen la seva novel·la: **Viure és més que travessar un camp**. En aquest sentit escrivia als seus amics georgians després de la interdicció de la seva novel·la: "Arreu del món cal pagar el dret de viure, només amb les reserves de la seva ànima."

El miracle ara s'ha acomplert: Pasternak és publicat, no sense suscitar la ira dels stalinistes. No pensaven pas que això que ells anomenaven "la pols dels camps" pogués reviure i demanar-los comptes. També si Soljenitsyn encara no es publica a l'URSS, res no podrà des d'ara aturar la difusió de la seva obra, ja que "no hi ha cap secret que un dia no sigui revelat."

La publicació del **Doctor Jivago**, té, a més, pel cristià, una altra significació. Tota la visió de la història de Pasternak és inspirada en la fe. Crist és a l'obra en la història, i fins i tot en les revolucions que pensen combatre'l. L'últim poema del **Doctor Jivago** es titula **El jardí de Getsemani**. A Pere que branda l'espasa, Crist li demana que l'embeïni: "La querella no s'arranja amb el ferro".

Andrei Voznessenski, president de la Comissió de la Unió dels escriptors, encarregat de l'herència literària de Pasternak, escriu sobre aquesta qüestió a **Pravda** del 6 de juny (que dedica una pàgina sencera a la defensa de Pasternak): "Aquest text ens lliura la clau del futur de la humanitat; només pot ser assegurat per la pau i la reconciliació dels pobles". Els darrers versos del poema

eixamplen l'horitzó del destí del món i de la història. Pasternak posa en llavis de Crist agonitzant aquestes paraules: "Jo vaig a morir però al tercer dia/ jo renaixeré i, com les barques/ per damunt de l'aigua, els segles vogaran/ vers la meua llum i jo els jutjaré."

Avui el debat sobre Pasternak és viu a la URSS. La **Literaturnaia Gazeta**, òrgan oficial de la Unió dels escriptors, ha dedicat recentment una taula rodona al "Doctor Jivago ahir i avui". Els participants s'han mostrat molt favorables a la visió cristiana i humanista de l'autor.

La revolució cultural en curs a la Unió Soviètica ha arribat, creiem, a un punt sense retorn. Boris Pasternak havia previst aquest desenllaç. A un visitant, li escrivia aquesta dedicatòria (en alemany): "Els temps passaran, llargs temps. Però allò que hi ha de noble i de creatiu, després d'una llarga nit, retornarà a la llum. Aquesta serà una època de grans esdeveniments. La vostra vida serà rica i fecunda. Recordeu-vos, aleshores, de mi".

Tot home que a la URSS espera temps millors, avui es recorda amb reconeixença de Boris Pasternak.

(de "la Croix")

Redescobriment del Doctor Jivago

La publicació a la Unió Soviètica de la novel·la de Boris Pasternak

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS
DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Sots-director: Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Disseny: Josep Samper i Alejo

Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/. València, 244, 2on. Tels.: 215/27 39 - 28 05 - 27 84 08007 Barcelona

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Consell de Cent, 224. Barcelona D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.680 Ptes.

Europa: 8.580 Ptes. □ Amèrica: 10.530 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 11.280 Ptes. □ Filipines: 11.280 Ptes. □ Àsia: (més oriental) 14.080 Ptes. □

RESPIR

OVELLES SEGURES

"Què us sembla? Si un home té cent ovelles, i se li n'esgarria una..." Què em sembla? Una bella ximpleria, em sembla! Deixar noranta-nou ovelles segures, fidels, assenyades i complidores, per una de beneïta que s'ha esgarriat? S'arrisca a perdre-les totes, el pastor! A part que les noranta-nou no es mereixen de ser abandonades. Una resposta així, Jesús se la podia esperar. És la típica manera de pensar d'ovella pretesament segura, fidel, assenyada i complidora. Sort que el pensament del bon pastor és un altre! Continua, tanmateix l'ovella: Aleshores, què? Si no volem sentir-nos abandonades, si volem que ens vagin al darrera, ¿ens haurem d'esgarriar?

Que no ho veiem que és una paràbola? Que no sabem que d'ovelles segures, fidels, assenyades i complidores, no n'hi ha? I al capdavant, el pastor no ha arriscat cap ovella; s'ha arriscat ell! I s'ha arriscat per totes!

MIQUEL ESTRADÉ

Als deu anys de la mort del Sant Pare Pau VI, amb record agraït (II)

Pau VI va ser conseqüent amb aquest principi del diàleg i va preferir la persuasió i la invitació a reflexionar, a la condemna dels qui posen en perill la comunió eclesial (recordem el cas de monsenyor Lefebvre, per exemple). Va preferir l'amonestació que no pas les sancions als qui ultrapassen els límits correctes en un o altre sentit.

Això no el privà de dur a terme algunes sancions (a l'exabat Franzoni o a capellans integristes desafiadors) quan, havent-ho pensat, ho va creure necessari. I fins la "suspensió a divinis" de monsenyor Lefebvre.

Algú ha dit que el seu pensament avançava com en cercles concèntrics, com tornant a passar diverses vegades sobre el mateix, però cada vegada acostant-se més al centre de la qüestió, fins a assolir-lo. I aquest centre era l'exigència radical de l'Evangeli en aquella qüestió.

Durant el Concili, seguia els debats per televisió (no volia que la seva presència física tragués llibertat d'expressió als bisbes) i després anava a dormir tard repassant cada apartat dels documents en les successives redaccions. (Diu que només un jesuïta, antic professor seu, el convencí de plegar i anar-se'n a dormir.)

Va promoure l'exercici de la col·legialitat dels bisbes i de les conferències episcopals (el Sínode de bisbes n'és un clar exponent), però quan va estar convençut que algunes qüestions se les havia de reservar ho va fer.

Cert que pensava molt les coses. Joan XXIII havia dit d'ell que recordava el personatge "Hamlet". Però com totes les comparacions —i aquesta era afectuosa— en això hi ha una part que no és exacta. Perquè mentre Hamlet es queda en el dubte, Pau VI, quan havia arribat a una conclusió ferma, la tirava endavant encara que això li fes perdre popularitat. És el que s'esdevingué amb les encíclics sobre el celibat dels capellans (Sacerdotalis Coelibatus) i sobre el control de naixements (Humanae Vitae), que es trobaren amb forta contestació. Això és un fet.

No vull entrar en aquestes qüestions, sinó només dir

La intel·ligència conseqüent

F. XAVIER AROZTEGUI
Prevere (Estiu del 1978)

una cosa que penso. I és que llavors molta gent va deixar de citar el magisteri del Papa, amb la qual cosa ens hem oblidat dels documents del Concili, que no va ser només canviar algunes coses pràctiques, sinó que fou una reflexió profunda sobre l'Església, l'home i el món, vistos des de la fe en diàleg amb la cultura.

Rellegiu, si més no, alguns capítols de la Constitució sobre l'Església en el món actual, o bé el discurs de clausura del Concili. I ens hem oblidat de l'encíclica "Populorum Progressio", que és el millor regal del papa a l'Àfrica i a l'Àsia, segons deia el cardenal negre Bernardin Gantin. I pràcticament són desconegudes les seves exhortacions apostòliques sobre el culte a la Mare de Déu (Marialis Cultus) o sobre l'activitat política dels cristians (Octogesima Adveniens), en el vuitantè aniversari de la "Rerum Novarum" de Lleó XIII, la primera encíclica de temes socials. I també la "Evangelii Nuntiandi".

Exhortacions a les que no va voler donar la categoria d'encíclics, escrites després de la "Humanae Vitae".

Cert que malgrat la seva dedicació i la seva laboriositat, els darrers anys de pontificat no han tingut aquells actes que feren vibrar els homes. El Concili —que ha estat la gran

obra pastoral del papa Pau—, els viatges que el posaven en contacte amb el país de Jesús, amb els germans cristians separats, amb els problemes de la pau i amb la pobresa. I aquestes eren les seves grans preocupacions per les quals treballà infatigablement. La pau del món havia esdevingut per a ell com una obsessió.

Jo penso si no hauríem de revisar aquest oblit del seu ensenyament, veure si no hem fet el joc als qui es disgustaven amb el que deia el Concili o la "Populorum Progressio", per exemple. És trist, però em sembla que ha fet falta que es morís, per a recordar tot això. La història li farà justícia, i amb el temps ens adonarem millor de qui va ser i del què va fer.

És clar, els problemes van endavant, i desitjàvem noves declaracions del papa. Però, encara no hem assimilat i dut a totes les conseqüències tot allò que ell ha ensenyat solemnement, decididament, sol o amb els bisbes (com és el cas del Concili).

Per acabar, el Cardenal Montini era un admirador de Joan XXIII. L'homilia en els funerals pel papa Joan XXIII celebrats a Milà, fou vibrant.

Aquests dies, llegint el testament de Pau VI, escrit el tercer any del seu pontificat, he pensat que en el fons s'hi veu un home evangèlic, humil i senzill, i que no és estranya aquesta compenetració amb el papa Joan, tot i que exteriorment no manifestés d'una manera tan popular la seva bondat i el seu cor de pare, tal vegada pel seu estil més elegant i més reservat.

Pau VI, el papa que tant ha treballat per la unió dels cristians i per a recordar-nos que l'home ha estat creat a imatge de Déu, morí el dia de la Transfiguració del Senyor, festa en la qual els cristians d'Orient i d'Occident, tot recordant la glòria de Jesucrist, recordem la glòria que els homes estem cridats a viure. Festa que aquest any prenia més intensitat significativa en esdevenir-se en diumenge, el dia de la Resurrecció de Jesucrist, el dia de reunió de la comunitat cristiana.

La carta que el bisbe de Xangai ha dirigit al Papa és, em sembla, una de les grans notícies de l'any. Encara que, curiosament, quasi bé no hagi tingut repercussió a la Premsa europea. I és que, sorprenentment, ningú no sembla haver donat importància a l'anomenat "cisma xinès". Mentre la història de monsenyor Lefebvre —que, a fi de comptes, no passa de ser una història superminoritària— apareixia a so de trompeta en diaris i televisions, la terrible sagnia de tres milions de catòlics i de vuitanta bisbes que a la Xina se situaven al marge de l'obediència al Papa passava pràcticament inadvertida. La Xina és molt lluny.

Tanmateix, aquest cisma era la ferida més sagnant en el cor dels últims Papes. Des que, en temps de Pius XII i de l'expulsió del nun-

ci Riberi, els tres milions de catòlics xinesos passaren a ser dirigits per l'anomenada "Església patriòtica", el nombre de bisbes ordenats il·legalment però vàlidament ascendí a vuitanta i constituí una verdadera Església que, tot i vivint la plenitud teològica del catolicisme, romaní allunyada del Papa.

Perquè aquell cisma s'havia construït sobre un malentès: els xinesos volien ser xinesos i pensaven que ser catòlics era un obstacle per ser-ho en plenitud. La comunió amb Roma els semblava vassallatge i, conseqüentment, una pèrdua de sobirania. Pensaven que essent catòlics eren com uns xi-

El cisma xinès

J.L. MARTÍN DESCALZO

nesos disfressats d'europeus. I, en trobar-se amb el cor dividit, havien apostat per un patriotisme estret sense descobrir que l'universalisme catòlic (el catolicisme catòlic) en res no disminueix l'amor a la pròpia pàtria.

Avui, per sort, passat a la Xina també el xarapió del maoisme, comença a descobrir-se que la "comunió" catòlica és quelcom que té molt poc o res a veure amb el colonialisme i que "lligar-se" al

Papa és llibertat i no vassallatge.

Per això monsenyor Jim Luxian —tot i que encara sigui avui un bisbe cismàtic, il·legalment consagrat— ha pogut escriure al Papa que "tingui confiança", que sàpiga que els xinesos se senten "veritablement catòlics", que tota la seva Església "vol la completa i total comunió amb el Vaticà", i que tots els malentesos cauran quan es resolran alguns problemes polítics purament conjunturals, perquè dogmàticament res no els separa de Roma i, per això, resen cada dia "crec en l'Església, una, santa, catòlica".

Una carta com aquesta hauria fet

saltar de goig els cors de Joan XXIII i de Pau VI, que tant apostaren i sofriren per aquesta clarificació. Haurà estat també una gegantina alegria per a Joan Pau II. Fa encara poques dècades el creixement de l'Església a la Xina era una de les més il·lusionants esperances per a Roma. Els catòlics del continent groc eren, és ben cert, una minoria de curt pes en aquell oceà humà, però suposaven també una llavor que permetia pensar que, efectivament, una Església sense el gegant xinès era una Església mutilada.

Roma haurà ara, es ben cert, d'obrir la mà a la generositat. Si Sant Pau volia fer-se jueu amb els jueus i grec amb els grecs, l'Església haurà de fer-se ara xinesa amb els xinesos i africana amb els africans. Només així serà vertaderament catòlica, universal.

ARA MATEIX

Una manera d'apropar-se a l'esperit de l'"Office culturel de Cluny", al qual vaig dedicar l'anterior comentari, potser també cal fixar-se en els "apadrinaments" que ha cercat. En ocasió d'un gran festival organitzat per commemorar el seu XX aniversari, l'"Office" va escollir com a "padrins" en els quals emmirallar-se algunes figures destacades del pensament catòlic contemporani. El mateix Oliver Fenoy hi dialogà des de les seves preocupacions i vivències i aquestes entrevistes, filmades, van ser ofertes després al festival i publicades a "Le Courrier Nouvelles de Cluny", com a punts de referència. Heus en aquí unes pinzellades, limitades als tres "padrins" polonesos, testimonis d'una societat diferent, que fa que ens interroguem sobre la nostra civilització consumista.

Lech Walesa, president d'aquest comitè d'"apadrinament" hi parla, sobretot, de la persona. "Les societats són comparables a una màquina, a un rellotge, per exemple. Els seus elements no funcionen si hi manca un cargolet, per petit que sigui. Un home, aquest pot ser el cargolet. Cal que l'home sigui feliç, realitzat, perquè la màquina funcioni. Només partint del petit cargol d'un home feliç és possible construir una societat, un rellotge, un bell rellotge... Però de

Tres veus poloneses

J. CARRERA PLANAS

què serveix un rellotge... si no té minuteretes? No serveix de res... Mai no hem d'oblidar que la societat es compon de persones, i que cadascuna és insubstituïble, única, i que la societat necessita de cada home".

Un altre "padri" ha estat Bohdan Cywinski, historiador i antic subdirector del diari "Tygodnik Solidarnosc", avui resident a Suïssa. Després de la seva experiència polonesa, ara gaudeix de la cultura occidental. Els seus tres fills han passat d'anar a una escola basada en la propaganda comunista, a una de lliure, "una escola molt simpàtica, que estima els nens" diu. Tanmateix observa: "A Occident, quan

s'educa un infant se li diu que ha de créixer, desenvolupar-se, però l'accent és posat contínuament en la seva persona, en el seu caràcter, en la seva situació, en les seves relacions amb els altres. A Polònia, en canvi, se li diu sempre que ha de servir. El mot servir té entre nosaltres una enorme significació, una enorme tradició. Igual que el mot deure. Els mots servir i deure no els trobo enlloc, en cap text, en cap discurs de l'educació d'Occident".

El tercer "padri" polonès és Josef Tischner, professor de filosofia a la Universitat de Cracòvia. És autor d'un llibre, "Ètica solidària", en el qual, amb moltes cauteles i amb algun capítol inacabat, a causa de la censura, exposa la seva filosofia viva. Olivier Fenoy l'interroga sobre una frase cabdal:

—"Quan escriviu, al final d'un capítol, el pensament cristià va del subjectiu a l'objectiu, no arribeu al final del vostre pensament".

Tischner respon:

—"No podia... per la censura. Hauria estat un acte massa directe contra el marxisme."

Ben mirat, però, ja ho he dit tot. A vegades, paradoxalment, els mals de les censure tenen aquesta petita compensació: tornen les paraules parques i turgents de sentit.

CATALUNYA

CiU contra els
augmentos del
cadastre de
Barcelona

El grup de Convergència i Unió a l'Ajuntament de Barcelona ha qualificat d'exagerada la revisió dels valors del cadastre i d'insuficient la rebaixa de les quotes, dutes a terme per l'Ajuntament de Barcelona. En una moció firmada pel conseller Jaume Alsina assenyala que l'increment dels valors del cadastre repercutirà directament en la pujada d'altres impostos.

Insuficients places
per estudiar en
català a les Balears

Els diputats del grup parlamentari Entesa de l'Esquerra de Menorca-PSM de Mallorca han manifestat una rotunda protesta per la falta de places en diversos instituts de batxillerat de les Illes on es duen a terme els estudis en llengua catalana.

Els parlamentaris nacionalistes han adreçat escrits de denúncia del cas al director provincial del ministeri d'Educació i Ciència de les Balears, Andreu Crespi, i al president de les Illes, Gabriel Canellas, demanant gestions immediates davant el ministeri d'Educació i Ciència perquè els alumnes que han fet els estudis d'EGB en català els puguin continuar en aquesta mateixa llengua a BUP.

Sebastià Serra, diputat i portaveu del grup nacionalista en el Parlament de les Illes, ha denunciat la greu discriminació que pateixen els alumnes exclosos de les llistes de pre-inscripció de matrícules per estudiar el primer curs de BUP, que es veuen impossibilitats de continuar els seus estudis en llengua catalana. Per Sebastià Serra, aquest fet significa una flagrant violació dels drets i les previsions establertes a la llei de normalització lingüística, l'Estatut d'autonomia de les Illes i la Constitució espanyola.

Manquen torners,
paletes i
maquinistes de
confecció

Les oficines de col·locació no poden cobrir algunes de les demandes d'ocupació que fan els empresaris dels sectors de la construcció, el metall i el tèxtil. En un informe de l'INEM s'assenyala que hi ha dificultats per cobrir 22 ocupacions entre les quals hi ha la de torner, paleta, maquinista de la confecció, representant de comerç, soldador, fresador i calderer.

Els índexs d'atur a Catalunya segueixen una evolució favorable situant-se en els mateixos nivells de les xifres enregistrades fa cinc anys. Tanmateix, amb 382.904 persones aturades el nombre d'aturats en la nostra autonomia segueix essent important.

Catalunya Ràdio
participa en la
fundació d'una
emissora "pop" a
Alemanya de l'Est

Tècnics de la xarxa d'emissores de Catalunya Ràdio s'han desplaçat a Berlín Est per col·laborar en la posada en marxa d'una nova emissora especialitzada en música moderna dins els projectes de renovació de la ràdio pública en la República Democràtica Alemanya.

Amb els aires de la "perestroika", en efecte, la ràdio d'aquell país tracta d'impulsar una emissora que pugui sintonitzar amb els gustos de l'audiència juvenil i competir, per altra banda, amb les nombroses emissores especialitzades dels programes de les quals arriben des de l'Alemanya Federal.

L'acord s'inscriu en el marc de cooperació de Catalunya Ràdio amb l'OIRT, organització radiofònica d'emissores a la qual la ràdio pública catalana s'afilia recentment. Aquesta organització agrupa en particular als països de l'Europa de l'Est i, en qualitat d'associats, a cadenes europees i d'altres latituds.

ESPANYA

A partir de 1989
s'expediran
passaports
europeus

El ministeri de l'Interior començarà a expedir el passaport comunitari durant els primers dies de l'any vinent. Ara per ara ja s'han realitzat proves per elaborar el nou passaport, per millorar-lo i dificultar així la seva falsificació. La unificació del passaport a nivell comunitari té una doble utilitat, segons fonts del ministeri: una de simbòlica, ja que serà el mateix per a tots els habitants de la CEE, i una altra de pràctica, ja que suposa el punt de partida per suprimir els controls personals a les fronteres interiors de la comunitat.

3.000 milions
costarà RTV de
Madrid

El Consell d'Administració de RTV Madrid acordà que el centre de producció de la televisió autonòmica madrilenya se situï en l'antic mercat de Legazpi (en la zona sud de la ciutat). Les inversions totals en infraestructura física i mitjans tècnics serà d'una 3.000 milions de pessetes. Si tot succeeix d'acord a les previsions, les primeres emissions es produiran el 1989.

Encara que no hi ha l'acord oficial amb l'Ajuntament de Madrid, propietari de l'edifici, RTV Madrid carregarà amb totes les despeses de rehabilitació i abonarà al municipi un "cànon simbòlic" per la utilització d'uns 1.500 metres quadrats, la meitat de la

superfície útil del mercat.

Dels 3.000 milions de pessetes que s'ha previst invertir en la creació de la televisió autonòmica madrilenya, 2.000 milions s'utilitzaran en la compra de material electrònic; al voltant dels 700 milions, en la rehabilitació de l'edifici del vell mercat i en obres d'enginyeria civil, i, per últim, uns 200 milions es destinaran a l'adquisició d'equips informàtics.

Deu mil espanyols
demanen la llibertat
per a dos catòlics
lituans

MADRID.— La Societat Espanyola per als Drets Humans inicia fa tres anys una campanya internacional, amb el suport de diverses organitzacions humanitàries cristianes de tot el món, sol·licitant la llibertat de dos catòlics lituans.

A Espanya s'han recollit 10.000 firmes adreçades al secretari general del Comitè Central del PCUS, Mijail Gorbatxev.

En primer lloc un dels sacerdots pel qual treballen, Alfonsas Svarinskas, ha estat ja alliberat. L'altre Sigitas Tamkevicius compleix una condemna de set anys en un camp de càstig i tres anys d'exili. Creiem que si s'intensifiquen les campanyes de solidaritat en la seva persona, a través de pressions governamentals i amb el suport popular, podria quedar propiament lliure.

MÓN

Troben al Perú cent
cadàvers de
persones enterrades
vives

Un cementiri clandestí, on foren enterrats vius més d'un centenar de malalts de febre groga i altres malalties, i també de rentadors d'or assassinats, ha estat trobat en el cor de la selva de Puerto Maldonado, en el departament peruà de Madre de Dios. El cementiri és en una zona fronterera amb Bolívia i el Brasil, segons revelà una font judicial d'aquesta regió.

Les tombes, amb restes de cosos humans gairebé a flor de terra que eren menja dels ocells de presa, foren trobats per treballadors de la construcció civil en les proximitats del caseriu de Colorado, a 50 quilòmetres de Puerto Maldonado, segons una denúncia presentada dies enrera al jutge Guillermo Molero Ruiz.

El jutge que es traslladà a la zona per realitzar una inspecció ocular i recollir evidències i testimonis, indicà que la majoria dels sepultats eren malalts de febre groga, uta (nafres malignes), malària i altres malalties, i que foren enterrats vius, possiblement per evitar contagis i epidèmies.

Delicada situació
econòmica de
Nagorno-Karabakh

Després de dos mesos de vagues ininterrompudes, el territori de Mogorno-Karabakh, amb població majoritàriament armènia, és a punt de fer fallida i no hi ha diners ni per pagar els pensionistes, segons informà el diari oficial soviètic "Pravda". Per la seva part, la televisió, en un reportatge va manifestar que la indústria hotelera d'Erevan, capital d'Armènia, ha perdut mig milió de rubles —uns 120 milions de pessetes— a causa de les manifestacions al carrer.

S'inaugura el
segon pont
sobre el Bòsfor

El nou pont de 1.500 metres de longitud, que acaba d'inaugurar-se, connecta Baltalimani en el cantó europeu de Turquia amb la població de Kanlica en la ribera asiàtica. El nou pont, construït en dos anys i mig per un consorci turc, italià i japonès, ha costat 14.520 milions de pessetes, té una altura de 64 metres sobre el Bòsfor i comprèn vuit vials per a cotxes. El primer pont fou inaugurat l'octubre del 1973 i és situat a cinc quilòmetres al sud de la nova connexió.

AVISOS I COMUNICATS

"EXERCICIS ESPIRITUALS".— L'Obra d'Exercicis Parroquials, organitza una tanda en complet recés per a homes i joves, a Montserrat, durant els dies 12 al 16 de setembre, dirigida pel P. José Mª Paris, S.I. Inscripcions a O.E.P., Duran i Bas, 9 - Barcelona. Telèfon 301 16 26.

ESCOLA UNIVERSITÀRIA DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT DE RELIGIÓ.— CURS BIENNI DE CAPACITACIÓ PEDAGÒGICA I DIDÀCTICA PER A L'ENSENYAMENT DE LA RELIGIÓ (nivell BUP).— Aquest curs bienni té l'objectiu d'oferir un espai d'anàlisi, reflexió i pràctica entorn a les qüestions actuals de la Pedagogia i la Didàctica de la classe de Religió, específicament a nivell de BUP. Té l'aprovació de la Comissió Episcopal de Enseñanza i Catequesis. El seu valor és de 300 hores de treball i capacita en el sector Pedagògic-Didàctic de cara a l'obtenció del D.E.I. Vol ser una eina bàsica per als futurs caps de seminaris d'aquesta matèria escolar. És organitzat per l'Escola Universitària de Formació del Professorat de Religió, amb la col·laboració de la Facultat de Teologia de Catalunya i el Centre Superior d'Estudis Eclesiàstics Martí Codolar.

ESTRUCTURA: Durant el primer any (200 hores de treball), es desenvoluparan especialment els diferents blocs temàtics. Aquest primer bloc en el sector pedagògic, és suficient per a obtenir el nivell de professors de Religió de BUP.

HORARIS: 1er. Curs: Cada dijous de 16 a 19 hores. 2on Curs: A convenir amb el professor-tutor durant el segon trimestre.

INFORMACIÓ I MATRICULACIÓ: Matins, d'11 a 13 hores a la Secretaria de la Facultat de Teologia (només els alumnes d'aquesta). Tardes, de 18 a 20 hores de dilluns a dijous, a la Secretaria de l'Escola Universitària de Formació del Professorat de Religió. Diputació, 231 - 08007 Barcelona - Tel. 323 09 74. Del 12 de setembre al 18 d'octubre. El preu del curs és de 8.500 ptes.

CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.— El proper diumenge 4 de setembre reprendrem a les 8 h. del vespre les celebracions de l'Eucaristia al Centre Cristià dels Universitaris. Recordeu el canvi d'horari: **les 8 h. del vespre.** C/ Villarroel, 81 - Tel. 323 33 68.

Al Centre Cristià dels Universitaris necessitem un piano de mitja cua o de tres quarts per poder anar fent els concerts mensuals que de manera gratuïta es

fan per potenciar joves músics. Si en teniu un que no feu servir i que ens pogueu deixar poseu-vos en contacte amb nosaltres de 5 a 9 de la tarda al C/ Villarroel, 81 - Telf. 323 33 68. Gràcies.

CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.— "El C.C.U. és un Centre de serveis dirigit al món universitari que aquest curs vinent celebra el seu Xè. Aniversari.

En tots aquests anys s'han fet moltes activitats que, sent sempre en la mateixa línia d'oferta cultural, religiosa i d'acolliment als estudiants, han anat adequant-se a les necessitats i sol·licituts que en cada moment han sorgit.

El proper mes d'octubre s'inicia el nou curs com sempre amb Conferències, Tertúlies de Cafè, Eucaristies, Cicles de Video-Fòrum, Concerts, Voluntariat, Grups d'Acció Reflexió, etc. Cada vegada són més les activitats que s'hi van fent i alhora cada vegada és més la gent que es necessita per organitzar-les. És doncs, un bon moment perquè tots els estudiants que estigueu interessats en col·laborar-hi us adreceu al C/ Villarroel, n° 81, telèfon 323 33 68 de dilluns a divendres de 5 a 9 de la tarda."

Joan Pau II, en el desè aniversari de la mort del seu predecessor

Pau VI fou un "Papa marià"

CASTEL GANDOLFO.— Davant els milers de pelegrins que s'havien reunit per resar l'Angelus amb Joan Pau II a la seva residència d'estiu a Castel Gandolfo, el Pontífex féu grans elogis del seu predecessor, Pau VI, recordant el X aniversari de la seva mort celebrat recentment. També s'ha sabut que en l'ex-comunió contra Lefebvre, en el text original llatí hi ha hagut un error gramatical que afegeix una anècdota a aquest trist esdeveniment.

Joan Pau II destacà, durant el res de l'Angelus, la "grandesa" de Pau VI, "el Papa marià va morir aquí ara fa deu anys".

Davant els milers de pelegrins, arribats de tota Itàlia, Venècia, Mèxic, Espanya i Alemanya, sobretot, Joan Pau II recordà al Papa Montini, "l'estimat Papa de qui es commemora el X aniversari de la seva mort, esdevinguda a les 9 de la nit d'un calorós 6 d'agost".

"Pau VI fou un Papa marià—digué l'actual Pontífex—. Des de jove visitava continuament el Santuari de Nostra Sra. de Gràcia; a Brèscia, a pocs passos de casa seva, i aquest contacte amb la Mare de Déu féu que durant el seu pontificat renovés el culte a Maria i impulsés l'amor dels cristians per la Verge".

En un altre ordre de coses s'ha sabut que s'ha produït un error d'escriptura en el text llatí del "motu proprio" amb el que Joan Pau II declarava oficialment excomunicat al bisbe cismàtic Mar-

cel Lefebvre. La col·locació d'un nominatiu on hi hauria d'haver un acusatiu ha estat descoberta precisament a Suïssa, a Lugano, per l'estudiós tradicionalista Romano Amerio, que ho comunicà ràpidament al Vaticà.

L'error, segons Amerio, és a la part central del document, que parla de "desobediència", "vertader repudi al primat romà" i considera "acte cismàtic" el que ha fet el prelat francès en el seu seminari d'Ecône.

El Rosari del Papa

El papa Joan Pau II, en l'audiència concedida al pare José A. Martínez Puche, va rebre els primers exemplars de la nova edició de les cintes **Rosario del Papa i Rosario con Juan Pablo II**. La nova edició d'aquestes cintes, amb guió de Martínez Puche, afegeix a les introduccions a cada misteri, en veu de Joan Pau II, el res dels

quinze misteris dirigits pel mateix Papa en castellà. Joan Pau II es mostrà molt complagut per aquesta iniciativa i animà els seus promotors a fomentar la seva difusió en aquest Any Marià.

A favor de la justícia, però contra la violència

Per altra banda, el papa Joan Pau II manifestà recentment al Vaticà que l'Església promou la justícia però rebutjant la violència.

El Pontífex adreçà aquestes declaracions als participants en el Capítol General dels framenors Caputxins, els quals foren rebuts en audiència al Vaticà. El Sant Pare manifestà que "els criteris a adoptar en la noble lluita per la justícia no han de ser mai els enfrontaments violents sinó que han d'inspirar-se en els principis evangèlics de la col·laboració i el diàleg".

Pau VI
va impulsar
l'ador
dels cristians
per la
Mare de Déu.

Ho denuncien en el Congrés Mundial que han celebrat a Roma

Els mestres catòlics veuen en perill la llibertat d'ensenyament a Europa

Ha finalitzat a Roma el congrés mundial de la Unió Mundial de Mestres Catòlics (UMEC), que durant sis dies s'ha dedicat a debatre tres afers importants per a l'ensenyament: el mestre catòlic, el dret a l'educació i la llibertat d'ensenyament. Més de dos-cents participants, que representen a quaranta associacions integrades en la UMEC, han assistit al congrés; el Consell General d'Educació Catòlica, la Federació Espanyola de Religiosos d'Ensenyament (FERE), així com la Federació de Sindicats Independents d'Ensenyament (FISE) ostentaren la representació espanyola.

El professor Osvaldo Brivio, president de la Unió Mundial, féu aquesta declaració a propòsit de la llibertat d'ensenyament: "Ha estat el bloc de nacions de la Comunitat Econòmica Europea els que han fet més passos en la línia d'afavorir-la. Cal destacar sobretot Bèlgica, Holanda, Anglaterra i Luxemburg, que són els països que han realitzat amb més amplitud la llibertat d'instrucció i de gestió de l'ensenyament i la llibertat.

Estatalització

Tanmateix, explicà Brivio, un aire negatiu està envaint fins i tot aquests països: "Cal estar atents per afavorir la recuperació d'energies i forces que puguin garantir la continuïtat. Una altra nació on la

La llibertat d'ensenyament és amenaçada a Europa.

llibertat d'ensenyament és amenaçada és la República Federal d'Alemanya, per unes característiques d'uniformitat i estatalització força evidents.

L'orientació de la primera ponència, pronunciada pel professor Jan de Groof, cap del gabinet del ministre belga d'Ensenyament i Formació, és que la llibertat d'ensenyament té les seves arrels no solament en els drets de l'alumne, de les famílies, sinó també en els del propi mestre. "El que ensenya—afegí el president de la Unió Mundial—ha de confirmar la seva capacitat de llibertat responsa-

ble de forma que pugui exercir la funció com a ciutadà, com a home, com a creient, com a personalitat independent. Tots aquests aspectes han d'integrar-se entre si i han de donar una visió correcta i integrada de la llibertat d'ensenyament".

El congrés ha procedit també a l'elecció de president i secretari general, que romandran en aquests llocs fins el 1991, any en el qual es compliran quaranta anys de la fundació a Roma de la Unió Mundial de Mestres Catòlics.

A.P.

Programa del viatge del Sant Pare

Visita pastoral a l'Àfrica austral

VATICÀ.— El Vaticà ha fet públic el programa de la visita pastoral que el papa Joan Pau II farà del proper 10 al 19 de setembre a cinc països de l'Àfrica austral (Zimbabwe, Botswana, Lesotho, Swazilàndia i Moçambic).

Segons el Vaticà, el Papa embarcarà el 10 de setembre a les 8 del matí a Roma per arribar a Harare, capital de Zimbabwe aproximadament a les 5 de la tarda. Després de la cerimònia de benvinguda Joan Pau II s'entrevistarà amb Robert Mugabe, president de la República, abans de tenir una trobada amb els bisbes de l'IMBISA (Conferència Interregional dels Bisbes de l'Àfrica Austral). El dia 11 de setembre, també a Harare, després de celebrar missa, Joan Pau II rebrà els laics i els joves del país i després el cos diplomàtic acreditat a la capital.

El dilluns 12 de setembre, el Papa viatjarà amb avió a Bulawayo on una reunió ecumènica hi és convocada, a la tarda tornarà a Harare. El dia 13 de setembre viatjarà a Gaverona, capital de Botswana.

Una estada breu que li permetrà trobar-se amb el president de la República, M. Masire així com amb els religiosos i religioses i laics.

Després d'acomiar-se de Botswana, el dia 14 al matí, el Papa es traslladarà a Lesotho on durant dos dies tindrà múltiples activitats. Especialment una trabaada privada amb el rei Moshoeshoe II i els bisbes de Lesotho. Durant el primer dia, Joan Pau II retrà homenatge al pare Gerard, un oblat francès que evangelitzà el país i el cos del qual descansa a Roma. La beatificació del pare Gerard, Joan Pau II la farà el dia següent abans d'una trobada ecumènica.

Després d'una breu estada a Swazilàndia on anirà el divendres 16, i tindrà una trobada amb el rei Mswati III i la família reial i una altra amb els fidels. A les 19 hores es traslladarà a Moçambic on romandrà fins a la seva tornada a Roma prevista per dilluns 19 de setembre. A Moçambic, el Papa s'entrevistarà amb Joaquín Alberto Chissano, president de la República i visitarà diverses localitats del país.

Capella ardent de Joan Pau I. En l'altra imatge, el bisbe irlandès John Magee que fou secretari dels tres darrers papes.

Segons declara el secretari del "Para del somriure"

Una monja fou la primera persona que va veure mort Joan Pau I

ROMA.— Deu anys després de la mort sobtada de Joan Pau I, monsenyor John Magee, el seu secretari personal, revelà a la revista "30 giorni" que fou una monja la primera persona que va veure mort al "Papa del somriure", desmentint així la versió vaticana que ho negava. "Vaig ser jo —subratllà Magee— el primer que constata oficialment la seva mort".

Joan Pau I va morir el 28 de setembre del 1978, després de només trenta-tres dies de pontificat. Molt s'ha especulat sobre la mort d'Albino Luciani. El bisbe irlandès Magee, de 52 anys, reconstrueix ara els esdeveniments d'aquella nit. Explica que en anar a acomiadar-se de Sa Santedat el va notar cansat, i que el Papa tenia mal de cap, com de costum.

Monsenyor Magee recorda que després va anar a la cuina a dir bo-

na nit a les monges. Preguntà a una d'elles: "Vostè que porta onze anys amb el Papa, si no dorm durant la nit, ¿truca a alguna persona?". "Sí moltes vegades. Si no dorm, toca el timbre". Em vaig tranquil·litzar i vaig pujar al pis de dalt, on encara s'havien de col·locar tots els llibres. A les deu vaig entrar a l'habitació i em vaig posar a mirar, en el terra, molts diaris que parlaven dels funerals de Pau VI, enviats d'arreu del món i que no havia pogut llegir encara. De cop i volta, vaig veure que eren les 23.10. Vaig dir-me que si volia ser a la capella a les 5.30 del matí de l'endemà havia d'anar-me a dormir. Així ho vaig fer. No sabia que justament a sota, a aquesta hora, el Papa ja era mort, perquè els metges assenyalaren les 23 com l'hora de la seva mort."

"Al matí —continua Magee—, cap a les 5.30, una monja em des-

pertà, sobresaltada. 'El Papa ha mort', em digué. La monja, preocupada perquè el Papa no havia begut encara el cafè que diàriament es deixava a les 4.30 davant la seva porta, entrà i va veure el cos immòbil. Després va venir corrent a advertir-me. Vaig baixar i vaig anar a la seva habitació. Des de fora, tot semblava normal, no es veia la llum encesa. Vaig trucar i ningú em respongué. Aleshores vaig obrir la segona porta, però tampoc n'hi havia prou per veure perquè hi havia una gran cortina. Darrera d'aquesta cortina hi havia el llit de Joan XXIII que Pau VI, encara que no el feia servir, conservava gairebé com una reliquia. Pau VI dormia sobre un petit somier".

Monsenyor Magee cridà al Papa però no va obtenir resposta. Aleshores decidí descórrer la cor-

tina i el vaig veure allí, amb les ulleres posades. "Jeia en el llit amb el cap girat a la dreta. En les seves mans, les pàgines d'una homília. Tenia el costum d'anar a dormir rellegant les seves homilies. Així el vaig trobar —afirma Magee—; semblava que les estava llegint i que s'havia adormit feia només uns minuts. Tot era en ordre. No li havien caigut els folis que tenia entre les seves mans al davant. Tenia un somriure als llavis. Estava molt rígid i fred. Era ja cadàver. Així, jo vaig ser el primer en constatar oficialment la seva mort".

En comunicar la notícia, ni les monges, ni el cardenal Villot, ni el doctor Buzzonetti ho van creure. "El cardenal Villot i el doctor Buzzonetti —finalitza Magee— entraren alhora a l'habitació i constataren amb els seus propis ulls que el Papa havia mort".

El Papa recorda en què consisteix el "veritable alliberament"

ROMA.— El "veritable alliberament" ha estat el centre del discurs del Papa pronunciat dimecres 3 d'agost durant l'audiència general al Vaticà. Jesús, digué, és el Salvador el qui ens allibera del mal pel bé, el qual és expressat de forma concisa en les paraules de sant Joan: "Coneixeu la veritat, i la veritat us farà persones lliures" (Jo 8,32).

El mal que Crist allibera és el pecat. Ho demostra clarament en la curació del paralític: "Els teus pecats et són perdonats". Aquest alliberament del pecat, del "Pare de la mentida", fa tenir part en la Veritat que és el mateix Crist.

Sobre aquest tema de l'alliberament del pecat, Joan Pau II subratllà que no hi pot haver cap alliberament autèntic en el sentit socio-polític: "Cap canvi d'estructures purament exteriors porta a un veritable alliberament de la societat si l'home està sotmès al pecat i a la mentida, quan dominen les passions i, amb elles, l'exploació i les diverses formes d'opressió".

En conclusió, el Papa ha recordat que l'alliberament és per a tothom, però que no es pot realitzar sense la participació de l'home. Joan Pau II encara expressà la seva joia després de l'alliberament, la vigília, del petit Marco Fiora ja que ell havia reclamat l'alliberament en una crida feta als segrestadors.

MISSATGE

A TOTS ELS LECTORS DE CATALUNYA CRISTIANA

LA PREMSA ÉS UN DELS GRANS MITJANS D'APOSTOLAT FEU APOSTOLAT A TRAVÉS DE LA PREMSA! COL·LABOREU A L'APOSTOLAT DE CATALUNYA CRISTIANA

Que cap llar cristiana del país no estigui mancada de la seva lectura, és el repte que tenim tots els lectors de CATALUNYA CRISTIANA

MOSTREU CATALUNYA CRISTIANA ALS VOSTRES FAMILIARS I AMICS. DONEU-LOS A EMPLENAR LA SEGÜENT BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ.

Catalunya Cristiana

Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA

Nom

Domicili

D.P.

Se suscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 4.680.- Aquest import el faré efectiu de la forma següent:

☐ Pagament domiciliat

☐ Xec nominatiu que s'adjunta

Signatura

Lloc

Data

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc/Caixa

Agència

Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avis, amb càrrec al meu compte/libreta n.º se serveixin pagar els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

Signatura

Lloc

Data

"S'ha convertit en un factor de moderació i tolerància"

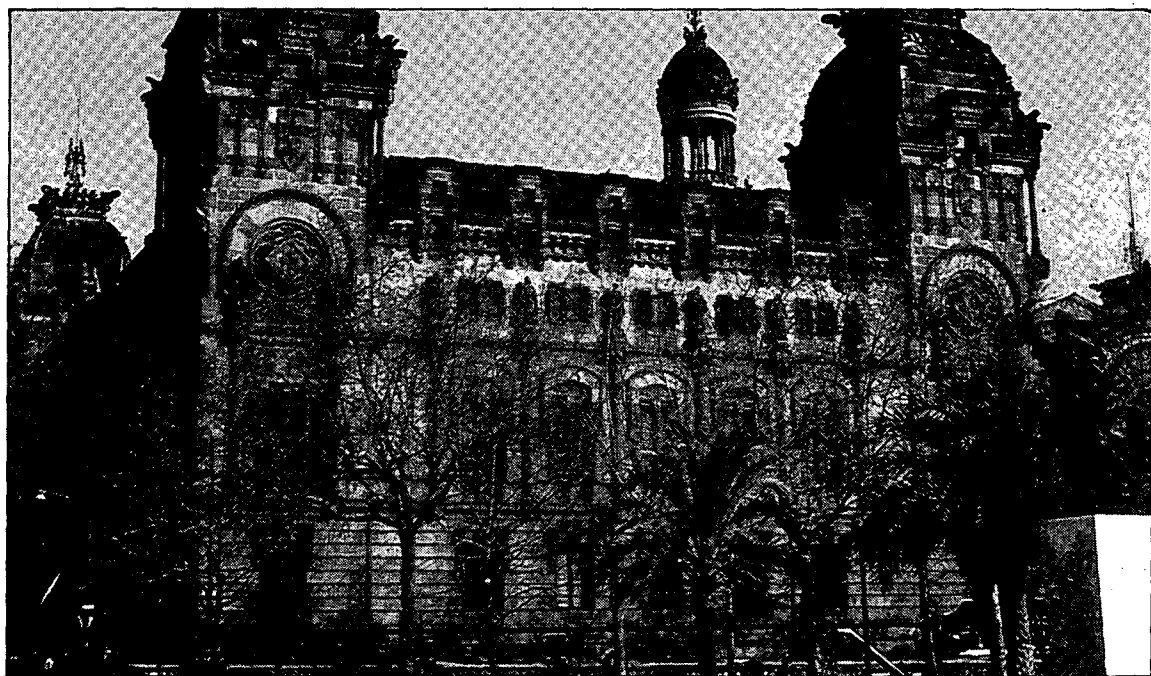
"L'Església s'hi troba bé en la democràcia"

MADRID. — "Tothom accepta i reconeix el paper que l'Església ha jugat en l'adveniment de la democràcia a Espanya. L'Església s'ha convertit en factor de moderació i de tolerància. Ha renunciat a alguns privilegis, no ha refusat la Constitució, aconfessional. Ha acceptat la democràcia i s'hi troba bé", ha declarat a la revista d'informació religiosa Vida Nueva el portaveu de l'episcopat espanyol, Joaquín Luis Ortega.

L'Església és un afer públic

En aquestes declaracions Ortega subratlla el paper de l'Església com a factor d'estabilitat i de suport democràtic. L'Església —diu— apostà, apostà i apostarà per la democràcia, i no només amb paraules o textos, sinó també amb fets notables.

Sobre el que el Partit Socialista Obrer Espanol diu en el seu programa 2000, Joaquín Luis Ortega indica que "vivim en un Estat democràtic i l'Es-

glésia és un afer públic; es normal, doncs, opinar i pronunciar-se, llançant judicis i criteris sobre el tema", però afegeix més endavant: "No comparteix moltes de les afirmacions del programa, que no és tant un programa com una valoració, observa-

ció o diagnòstic de l'Església. No és un programa d'acció".

Valors inherents

Joaquín Luis Ortega desitja per Espanya un govern que "interpreti millor els valors inherents de l'Església, com

són la justícia, la pau, la igualtat d'oportunitats, el respecte a l'ànima, a la vida, a la família, a la tolerància i foment de valors religiosos, perquè l'Església és neutral davant formules polítiques concretes, no davant de valors".

Joves de "Pro Vida" protesten per la Llei d'Avortaments

Per altra banda, un reduït grup de Joves "Pro Vida" es concentraren recentment davant el Ministeri de Justícia, en escaure's el tercer aniversari del primer avortament realitzat a Espanya. Desplegaren una pancarta on es podia llegir "Música, ni un aborto más", col·locaren cinquanta-tres creus blanques de fusta i una làpida a les portes del Ministeri, com a símbol dels avortaments produïts a Espanya.

Segons Jesús Poveda, president de Pro Vida, "amb la nostra presència aquí volem donar-li el condol al senyor Múgica pels gairebé 20.000 avortaments practicats a Espanya en aquest trienni i perquè el seu Ministeri passarà a la història com aquell que va permetre matances intrauterines d'éssers completament innocents". "D'aquesta manera —continua— pretenem reafirmar la nostra voluntat de defensar els drets dels nasciturs".

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

ESTUDIANT amb les assignatures aprovades per despatxar a l'estiu. Pintures Cabanas. Tel. 674 06 49. Sant Cugat del Vallès.

CERAMISTA: Ofereixo compartir estudi-pis, 60 m. barri gòtic; torns, forn gas, bancs, estants, eines, acció lliure. Tel. 255 11 34.

PINTOR repassos, pressupostos segons preparació. Tel. 386 24 99.

COL·LECCIÓ Quaderns Pastoral del 1972 a 1986, completa i nous 20.000 pts. Tel. 424 68 06.

MATRIMONI per masoveria d'una finca prop de Barcelona. Imprescindible referències. Tel. 417 70 84.

OFEREIXO habitació a Sra. o Srta., amb dret a cuina. Preu econòmic. Ambient cristià. Demano informes. Tel. 253 14 41 de 12 a 1.

JOVE 31 anys desitja conèixer noia que li agradi viure al camp, amb fins matrimonials. Escriure apartat de correus n° 53 - 08080 Barcelona.

METGESSA de 41 anys, soltera, sensible i amant de la llar, desitja relació seriosa amb home, semblants característiques. Escriu a l'apartat 37.126 de Barcelona. És particular.

URGEX família que li agradin els infants i preferiblement que resideixi en un poble, per tenir cura durant temps indefinit i sense ànims de lucre a 2 infants de 9 i 10 anys, degut a problemes familiars. Es pagarà manutenció, educació, roba, etc. Escriu a l'apartat de correus, 291 de Barcelona.

RESPONSABLE de magatzem amb coneixements administratius treball fix tot l'any. No importa edat ni experiència però sí estar treballant actualment i gaudir de bona memòria i capacitat organitzadora. Sou interessant. Pintures Cabanas. Tel. 674 06 49. Sant Cugat del Vallès.

NECESSITEM segons pares per a dos nens de 9 i 10 anys, a causa de problemes econòmics familiars perllongats. Podríem assegurar despeses, manutenció, estudis, roba, etc. Puguem d'escriure a l'apartat 291, 08080-Barcelona.

VENDES

VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. **FINQUES GUANTER (A.P.I.)** Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

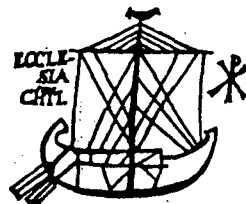
TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics

A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic
Informació: 215 69 77 de 12 a 14 hores

VALENTINE
La pintura ideal

INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA

Curs
1988-89

Centre diocesà de formació cristiana obert a laics —joves, homes i dones—, religiosos i religioses, que ofereix una visió global i actualitzada de la Teologia

- ELS ESTUDIS DUREN TRES ANYS
- LES CLASSES SÓN VESPERTINES, DE DILLUNS A DIJOUS
- ATORGA EL «DIPLOMAT EN TEOLOGIA»

Informació i preinscripció a partir del 5 de setembre

SECRETARIA

De dilluns a dijous, de 6 a 9 del vespre
Diputació 231 (edif. Seminari) Tel. 254 19 63
08007 Barcelona

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes
Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA), 5370 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ Tel.
PREU LÍNIA SETMANES

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

El bisbe d'Urgell recorda l'actuació del Dr. Tarrés en la batalla de Valadredo

“Enmig d'aquella inhumanitat i d'aquell absurd, hi havia la bondat”

TÍRVIA.— Dintre dels actes commemoratius del cinquantenari de la batalla del Valadredo, com fou la Missa al peu de la Creu que en recordà les víctimes; el dinar de germanor; i la pregària per la pau en el Pla de Camprime, allí on s'establí el lloc de socors del Dr. Tarrés, el dia 23 d'agost, a Tírvia, s'hi celebrà l'Eucaristia presidida pel Bisbe d'Urgell, Dr. Joan Martí i Alanís.

Dónava bo de veure-ho. Tírvia és un poblet joliu. Dues vegades va ser devastat, i acabada la guerra fou reconstruït. El seu campanar recorda una mica el romànic, però com totes les cases del Pallars, té pissarra negra que el corona. Varen plantar dos abets a la petita plaça davant del temple, i, ara, hi ha una ombra fresca entre les pedres de la lleixa.

Arriba la gent de tots els indrets. El temple s'ha omplert a vessar. —“Vindrà el Bisbe”— es van dir els uns als altres. I això és quelcom extraordinari entre aquests poblets del Pallars Sobirà, on el Sr. Rector en té al seu comès una trentena.

“Recordar la niciesa de la guerra”

Comença la Missa, i després de l'Evangeli, el Bisbe d'Urgell diu: “La batalla de Valadredo va representar per molts la mort, i

per vosaltres que hi sobrevisquéreu, foren unes hores d'intensísim dolor que han quedat gravades al fons de la vostra ànima d'una manera perenne, i és per això que malgrat les distàncies torneu aquí cada any”. “Hi recordeu la niciesa d'una guerra, l'absurd de moltes coses, però, també, la meravella de les reaccions humanes i de les coses bones que hi ha”.

“Pel Diari de guerra que va escriure el Dr. Tarrés es pot veure com també enmig d'aquella inhumanitat i d'aquell absurd hi havia la bondat”.

“Vosaltres, llavors, éreu joves. Tenieu la vida per davant. Gràcies a Déu heu arribat a una edat avançada, i ara, mirant enrera, si hi ha les hores doloroses de la batalla, també veieu amb joia, tot

allò de bo que us ha donat el Senyor en la vostra vida”.

“La pau no és solament que no hi hagin trets, tancs ni bombes, la pau és la plenitud, la felicitat, l'harmonia interior, l'amor. Tota una varietat de dons espirituals. Per això, avui, aquí, també demanem per cadascun de nosaltres, aquestes gràcies espirituals, personals que necessitem i que s'a-

compleixin els desigs de pau que sorgeixen actualment per diversos llocs del món. Tots nosaltres podem ser constructors de la pau, posant a la pràctica aquestes meravelles de paciència, humilitat, tolerància i amor que es troben en l'Evangeli de Jesús”. “Ara, quan direm Anyell de Déu donà'ns la pau, demanem-la per nosaltres, pels nostres pobles i per tot el món”.

Acabada l'Eucaristia els infants de les Colònies de l'Orfeó Lleidatà, que s'hostatgen uns dies aquí a Tírvia, delectaren a tots amb un enfilall de cançons emotives que encomanaven la joia.

A la sortida el Sr. Bisbe es trobà voltat de bona gent, que aquella jornada podien enraonar amb el seu Pastor.

El sol feia lluir les galeries dels cims llunyants. Ens vingueren a la ment aquelles paraules que tantes vegades a Núria havíem sentit del Dr. Tarrés: “Què formoses són les muntanyes en temps de pau”. Segurament que les d'aquelles set valls de Núria li recordaven aquestes del Pallars Sobirà, on tantes hores intenses i doloroses hi havia passat.

El matí d'avui és ple de llum i les orenetes xisclen sota el blau intensísim d'aquest Pirineu on l'august silenci ens lletreja el mot PAU.

M.ª A.P.

VIC

3 notícies eclesials d'Igualada

Bodes d'or del Cor parroquial de Santa M.ª d'Igualada

El Cor parroquial de Santa M.ª d'Igualada celebra enguany les noces d'or. Cinquanta anys de plena eficàcia i dedicació al culte de la basílica arxiprestal, i també d'una reconeguda activitat coral,

mereixen una commemoració digna i un reconeixement dels seus treballs. Es porten a terme diversos actes que troben una gran acceptació i participació ciutadana.

Dues noies igualadines al Tercer Món i deu noies centramericanes a Igualada

Pepita Font i Encarna Viarnés s'incorporaran al setembre a les tasques de promoció humana i pastoral que porten a terme les Escolàpies de la província de Madrid i les religioses de Jesús Maria de Barcelona a la Guinea Equatorial. Una resposta generosa a la crida del Tercer Món.

Per una altra banda, han arri-

bat a Igualada 10 novícies de la Congregació de Religioses de la Mare del Diví Pastor, fundades pel sacerdot igualadí, P.T. Josep M.ª Tous, el segle passat, procedents de Nicaragua, Costa Rica i Colòmbia. No volen ser unes estrangeres. Aprenen i parles el català i completaran els seus estudis de magisteri en català.

Una casa d'espiritualitat a Igualada

Igualada no tenia cap casa d'espiritualitat. Des d'ara disposa de la casa natal del P. Josep M.ª Tous, fundador de les Religioses de la Mare del Diví Pastor, degudament restaurada i adaptada per servir de casa d'exercicis, trobades, etc. Això ha estat possible

gràcies a l'esmentada congregació que, honorant la memòria d'un altre gegant de la fe i de la caritat del segle passat a Catalunya, ha ofert a la ciutat aquest nou espai i servei tan necessaris.

MOSSÈN CODOL

SOLSONA

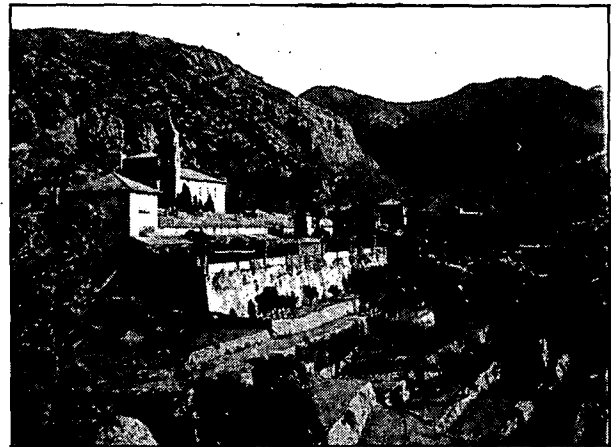
Tot ajudant que es coneguessin mútuament millor

Nou seminaristes visitaren Mallorca amb el Dr. Moncadas

SOLSONA.— Ara que ja ens trobem en la temporada alta de vacances ens és grat de recordar l'enriquiment que tots poden aconseguir en els nostres desplaçaments estiuencs, tal com van saber fer nou estudiants de teologia i el Sr. Rector del Seminari del bisbat de Solsona, convidats pel Sr. Bisbe Miquel Moncadas, durant la segona setmana del mes d'abril, a passar uns dies a Mallorca.

A més de visitar indrets molt típics com les Coves del Drac, el Castell de Bellver, la Catedral o el barri antic de Ciutat de Mallorca, també van assistir a Missa al santuari on va ser ordenat de capellà el Sr. Bisbe de Solsona, el de la Mare de Déu del Lluc, van conèixer altres santuaris, Felanitx, Cura, la Cartoixa de Valldemossa, la casa natal de Santa Catalina Thomàs, la casa de Formació Social de Can Tàpara...

Es remarcable el fet que un matrimoni de Mallorca els acollís desinteressadament i no cal dir que aquest viatge va servir perquè el Sr. Bisbe conegués millor com respiraven els seminaristes del seu bisbat i, naturalment, perquè aquests estudiants de teologia i el seu rector coneguessin en uns dies

Cartoixa de Valldemossa

d'esplai el seu Bisbe, a més de la terra que el va veure créixer.

Arriben a la fi les obres del Museu Diocesà

La fase d'obres que implicava el condicionament de les sales d'estudi, biblioteca, taller de restauració, laboratoris i magatzems del Museu Diocesà i Comarcal de Solsona ha finalitzat. Actualment es treballa en l'ordenació de tot el material arqueològic per a oferir-ne una digna exposició, alhora que

facilitar-ne l'accés als estudiosos i al públic en general.

Ultra això, la Direcció General del Patrimoni i el Servei de Museus de la Generalitat de Catalunya ha endegat l'última fase d'obres que correspon a l'adequació de les sales del gòtic, barroc i segle XIX, donant així per enllestit el projecte global del Museu.

Les previsions, esperem que estiguin d'acord amb la realitat, són de celebrar la inauguració a finals d'enguany.

E. BARNIOL

GIRONA

S'han organitzat un total de 67 colònies, 17 campaments, 21 casals i 9 rutes

Prop de 6.000 nens passaran aquest estiu per les colònies del bisbat

GIRONA.— Més de 5.500 nens i nenes de vuit a disset anys disfrutaran d'unes vacances d'estiu a les diferents cases de colònies que té el Bisbat de Girona, escampades per tota la diòcesi i molt especialment a les comarques de l'interior. Aquestes activitats són organitzades per unes seixanta parròquies i comprenen un total de 67 colònies, 19 campaments, 21 casals i 9 rutes.

Un equip de monitors de prop de mig miler de nois i noies tindrà cura del funcionament dels casals i colònies que es desenvolupen des de primers de juliol a finals d'agost. En aquest moment hi ha cinquanta centres que ja estan federats oficialment amb el Servei de Colònies de Vacances del Bisbat.

Per altra banda cal remarcar que una cinquantena d'escolars de l'arxiprestat de Farners han participat en el pelegrinatge a Montserrat amb motiu de la celebració de l'Any Marià. Els escolanets, pertanyien a les parròquies de Bruñola, Salitja, Vidreres, Vilobí i Santa Coloma de Farners.

En arribar al santuari van participar en la missa dels monjos i després assistiren al cant de la Salve.

Per últim, el Moviment d'Universitaris i Estudiants Cristians —MUEC— ha acabat les activitats del curs passat amb una revisió de les seves activitats, després d'una dotzena d'anys d'existència. En aquest moment hi ha tres

Un equip de monitors de mig miler de nois i noies tindrà cura de les activitats.

grups d'universitaris que funcionen a Girona i Olot que durant l'any han col·laborat en el pla diocesà de pastoral d'estudiants de secundària, celebrant tres trobades que han aplegat a prop d'un centenar de nois i noies.

Sis anys de la revista "Alimara" d'Olot.

"Alimara", la revista de pensament cristià editada per la parròquia de Sant Esteve d'Olot ha llançat un S.O.S. als seus lectors

habituals i amics perquè busquin nous subscriptors i col·laboradors per tal de garantir la seva continuïtat. "Alimara" ha complert els sis anys d'existència ja que el primer dipòsit legal fou realitzat l'any 1982, i surt cada trimestre

amb el nom de les quatre estacions.

Els redactors i col·laboradors treballen tots de franc, però malgrat això la revista té problemes econòmics que es resol·lrien en bona part si augmentés el nombre de vendes. La majoria dels números tenen caràcter monogràfic, tractant temes religiosos i socials o polítics, indistintament. Així s'han publicat números sobre l'any del Canigó, l'home i la comunitat, els mitjans de comunicació i l'evolució política, els testimonis de Crist, etcètera, amb un enfoc obert i pluralista a l'abast de qualsevol lector. La presentació d'**Alimara** és de qualitat, molt ben editada, amb nombrosos articles acompanyats de fotografies i dibuixos. L'absència gairebé total de publicitat permet una distribució del text totalment a gust del dissenyador, però en canvi tanca una font important d'ingressos.

Entre els col·laboradors que s'hi poden trobar hi ha el bisbe de Girona, monsenyor Jaume Camprodon; els escriptors Pere Verdader, Max Canher, Jordi Llimona, Alexandre Cuèllar, Montserrat Vayreda, Joan Teixidor, la dibuixant Pilarin Bayés i molts d'altres. La portada sol ser sempre a color, reproduint alguna obra d'art religiosa, o algun paisatge del país.

M. CABALLE

Caritas de Figueres no fa vacances

Col·loquis sobre voluntariat social i guarderia social d'estiu

FIGUERES.— Organitzats per Caritas interparroquial, s'han celebrat a Figueres uns col·loquis orientats pel Secretariat català del Voluntariat Social, amb la col·laboració de Caritas Diocesana.

"Val la pena fer-se voluntari social?" Aquest era el lema de les tres sessions, que responien a la necessitat de cercar braços per a dur endavant la tasca de Caritas, a les quals hi han assistit una quarantena de persones.

"Què és el voluntari social?" Joan González, del Secretariat català, va definir-lo com una persona sensible a la problemàtica social: s'ha vist clar que el voluntariat és una alternativa a la nostra societat, una actitud en la vida. Primer ve el "fer" de voluntari —va dir— i després el "ser" voluntari. Sempre amb les mans obertes.

En el segon col·loqui, de fet una taula rodona, es va preguntar: "Què fa el voluntari social?". El mètode de treball fou l'exposició de vivències concretes en el voluntariat: a la presó de Figueres, Llar

infantil de Girona i famílies acollidores. Tots els participants, en grups, van reflexionar sobre quines eren les prioritats de la marginació a la nostra ciutat, coincidint en les famílies conflictives, vells i drogaaddictes, sense oblidar la infància maltractada.

"Qui pot ser voluntari social?" fou el darrer aspecte del tríptic. La Carme Furés, directora del voluntariat de Caritas de Barcelona feu prendre consciència de que el voluntari és, abans de tot, una persona dialogant; que no n'hi ha prou amb bona voluntat, cal desenvolupar les aptituds morals i psíquiques que ha de tenir. Un voluntari ha d'anar-se perfeccionant en el grup, cercar les motivacions que el mouen, els anhels de justícia, fraternitat i amor que ha de portar en el seu esperit. Sempre deixant la pròpia satisfacció o el crear dependència. Pot ser voluntari social tothom que tingui sentit comú i estigui sempre obert als altres, tenint el cap ben connectat amb el cor.

Els assistents sortiren engrescats d'aquest col·loqui i es proposen concretar pel proper curs una àrea de treball com a voluntariat social depenent de Càritas de Figueres.

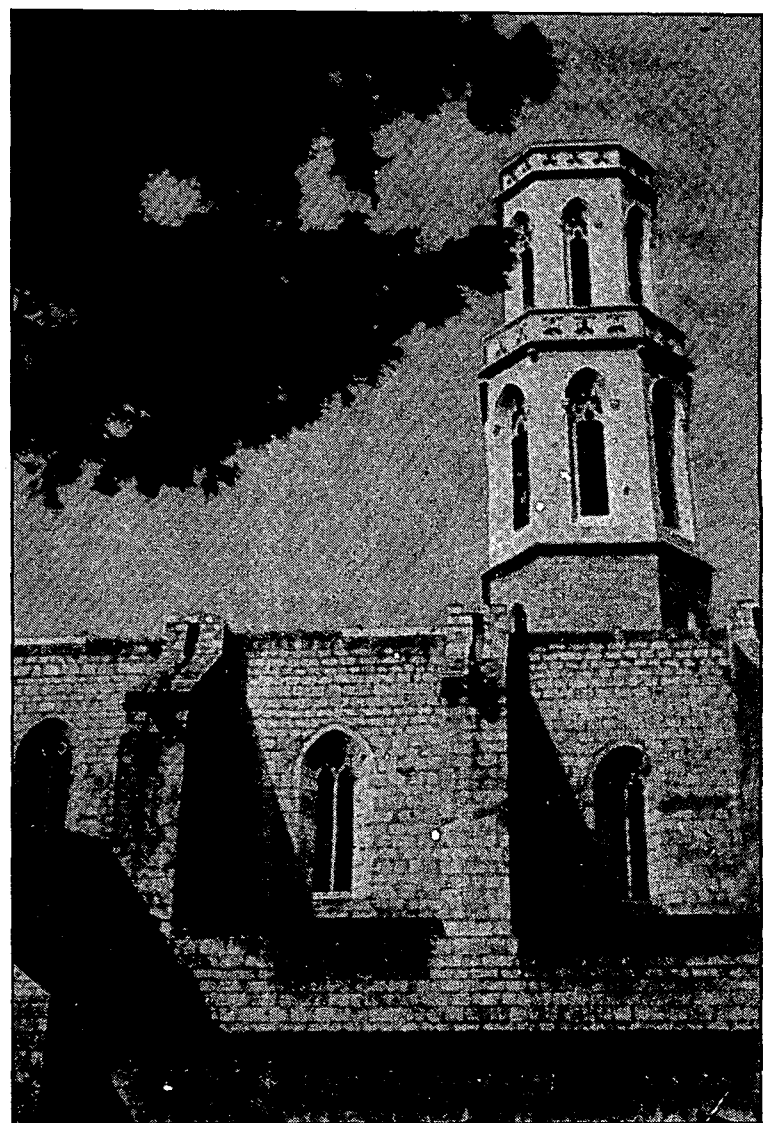
Guarderia social

Per altra banda, Càritas de Figueres, ha començat la Guarderia Social, en el col·legi de les Escolàpies, que a més d'obrir les seves portes hi col·laboren activament.

Aquesta guarderia social respon a la necessitat de guardar els fills d'aquells pares que es troben angoixats pel treball de l'estiu. Vol ser un bon servei de tot el dia. Hi assisteixen uns 45 nois i noies de diferents edats, alguns marroquins, acompanyats per monitors.

Aquest és el segon any que s'obre la guarderia social, sense afany de lucre, i fins ara s'ha trobat bona col·laboració dels centres comercials i dels voluntaris.

K.P.

BARCELONA

Duen a terme visites programades a les ermites marianes

Cristians del Baix Llobregat valoren la importància dels símbols i signes

CORNELLÀ.— Organitzades per la Federació de Cristians de Catalunya del Baix Llobregat i els amics de Vida Creixent, la Parròquia de Santa Maria de Cornellà amb motiu de l'Any Marià, s'han dut a terme visites a les ermites marianes del Baix Llobregat.

Tots hem d'agrair al Sant Pare l'esforç per desvetllar la nostra consciència sobre la importància dels símbols i dels signes.

Sense aquesta consciència els sagraments i per tant la mateixa Eucaristia serien una rutina llastimosa.

Aquesta consciència dels símbols ens fa arrelar en els temps en què els nostres avis tenien a partir de la FE, a semblança dels Profetes, prou poesia i inspiració per a valorar tota la grandesa de la Mare de Déu, representada en el gran nombre de santuaris i ermites bastides per la fe i il·luminats per curacions i miracles, com per exemple Lorda i Fàtima.

Nosaltres la gent del Baix Llobregat n'hem volgut renovar l'experiència visitant les ermites de la nostra comarca.

Per si us sentiu animats us fem un esquema de l'excursió

als vuit santuaris.

Sortida a les nou en punt des del temple de Santa Maria de Cornellà, dia 19 de juny del 1988.

1r. Visita a la Mare de Déu del Bon Viatge (St. Joan Despi).

2n. Visita a la Mare de Déu de la Salut (St. Feliu de Llobregat).

3r. Visita a la Mare de Déu de la Salut (El Papiol).

4t. Visita a la Mare de Déu de l'Assumpta (St. Andreu de la Barca).

Dinar a la Residència "Sol Ponent" de Sant Andreu de la Barca, on hi ha bancs, jardins, begudes i acolliment fraternal (ens portarem el dinar).

Tarda

5è. Visita a la Mare de Déu del Roser (St. Climent de Llobregat).

6è. Visita a la Mare de Déu de Sales (Viladecans).

7è. Visita a la Mare de Déu de Brugués (Begues).

8è. Visita a la Mare de Déu de Bellvitge (L'Hospitalet de Llobregat).

En aquesta última celebrarem l'Eucaristia presidida per Mn. Manuel Balasch.

Hem de fer constar la nostra satisfacció de veure totes aquestes ermites ben conservades, bons bancs per seure i mostres evidents de ser visitades. Nosaltres hi deixarem a

cada una un test de flors.

A l'ermita de la Mare de Déu de Brugués poguérem escoltar un enregistrament del nostre tenor Josep Carreras, dedicat a la Mare de Déu,

que ens emocionà.

El preu de l'autocar fou de sis-centes pessetes.

Causa de la nostra alegria, pregueu per nosaltres!

G.

IMPROMPTU

Sobre un "Ja sóc aquí"...

Ara que ha passat la ventada d'un parell de "cantants" d'aquests que fan forrolla, que exciten l'histerisme dels fans, vull dir, senzillament, dels més comercialitzats mundialment, em sembla que ja es pot dir alguna cosa que no coincideixi precisament amb els prefabricaments o amb els prefabricadors de genis. El geni, en aquests casos, per mi, són els "managers" o representants, que han sabut enumerar les possibilitats de l'individu que, pacientment i sapientment manipulat, dóna el resultat efectiu que les seves fortunes personals puguin ser ben considerades i, a més, puguin fumar-se els cigars més llargs i flairosos que la terra de Fidel Castro pot produir.

Clar que, malauradament, això també passa en altres camps de l'art, però potser no tan descaradament. No dispenso d'espai per posar exemples...

El que vull dir és que voldria saber qui va ser l'inspirador del primer dels cants per fer-li aprendre un "Ja sóc aquí", força ben pronunciat per cert, que a mi, personalment va fer-me l'efecte d'una bretolada.

Quan aquí vam sentir el primer i històric "Ja sóc aquí" en captàrem el profund significat: Era la possibilitat de tornar-nos a sentir nosaltres mateixos, era l'anunci de la nostra recuperació nacional.

Però fer-li dir la frase a un "cantant" comercialitzat, em sembla un abús. I segur que no per això els seus seixanta o vuitanta mil fans van acréixer el seu histerisme d'admiració pel seu ídol...

Bé que es negociï rodonament amb aquesta mena de gènere... Però caldria que pensessin els senyors negociants que hi ha una gran majoria que no s'interessa per la seva mercaderia, però que és sensible, i no li plau aquesta mena de barreja de conceptes.

ORIOL CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

Recordant Joan XXIII

Va arribar a papa quan tenia 77 anys. A l'edat en què molts homes ja són jubilats! Però aquell ancià tenia un esperit jove i conservava una lucidesa admirable. Tothom va creure que el seu pontificat seria molt breu i de transició. Fou curt, és cert; però no de transició. Molts han dit que ell "va obrir les finestres de l'Església". ¿Que potser eren tancades? En certa manera sí, perquè l'Església es debatia a la defensiva davant l'encalç de les ideologies modernes.

Aquest papa —no gens progressista, sinó més aviat conservador— va morir la tarda del dia 3 de juny de 1963, fa uns vint-i-cinc anys. Va tenir el mèrit d'haver estat un grandios impulsor de l'actualització pastoral de l'Església, sobretot en tenir l'audàcia de convocar un Concili Ecumènic. Fou una aventura molt arriscada! Calia un temperament intuïtiu i sòlidament ancorat en la fe, com el seu, per a prendre aquella resolució. Va poder presidir-ne la inauguració i la primera sessió. Després, Déu se l'emportà perquè ja havia complert la seva missió providencial.

El perfil humà dels grans homes sempre és interessant. El de Joan XXIII és d'una humanitat sorprenent i d'una sinceritat admirable. Aquell home, que havia exercit missions molt delicades en el camp de la diplomàcia, no era gens astut. Diuen que l'astúcia caracteritza els diplomàtics. El secret de l'èxit del nunci Roncalli consistia a estimar les persones i a saber esperar. No s'imposava a ningú ni es deixava portar pels nervis; encara que era molt conscient del que portava entre mans. Déu li havia fet la gràcia de no complicar les coses senzilles i de simplificar les complicades. Quina gran saviesa! Va conservar sempre la pau en el cor i la se-

renitat: perquè, com ell mateix va escriure, la seva fe el conduïa per les senderes de l'obediència i de la submissió a la voluntat de Déu.

Quan prengué possessió de la seu arquebisbal de Venècia, les seves paraules de presentació foren d'una senzillesa desacomunada. Heus ací el seu autoretrat: "Vinc de la humilitat i vaig ésser educat en la pobresa gustosa i beneïda, que té poques exigències i afavoreix el desenvolupament de les més nobles i altes virtuts". Va reconèixer que Déu l'havia conduït per uns camins privilegiats, posant-lo en contacte amb greus problemes a l'orient i a l'occident. Però sempre va conservar la pau i l'equilibri, "més preocupat pel que ens uneix que pel que ens separa i crea rivalitats: salvant sempre la ferma adhesió als principis del Credo catòlic i de la moral".

No gens d'orgull en el seu tractel "En primer lloc —demanava als venecians— encomano a la vostra benevolència l'home que vol ser senzillament el vostre germà, sempre amable, proper i comprensiu". Tenia aquest bon sentit que fa veure ben aviat i clares les coses, i sap estimar els homes i ser respectuós amb el seu propi dret i amb el dels altres; cosa que priva de fer mal a ningú, ans el contrari, impel·leix a fer el bé a tots.

El papa Joan XXIII, tan humà i tan cristià, s'ha convertit en "la personificació de les aspiracions més nobles de la humanitat", com algú digué en assabentar-se de la seva mort.

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

40 anys formant

No ens podia passar per alt el 40è aniversari de l'Escola Universitària Blanquerna. Des del 1948 ha portat a terme la important tasca de formar mestres cristians. Blanquerna ha estat en tot moment molt vinculada a la diòcesi de Barcelona. Ara albira el futur amb il·lusió i esperança. Ho demostra el nou edifici que s'està bastint al carrer Cister i que hom preveu estrenar l'any 1990.

“El número 40 és un número bíblic, indica plenitud, assolir un cim, una projecció que prepara amb més força pels 50 anys”, explica en Josep Vidal, diaca i administrador de l'Escola. Per a donar-hi el relleu que es mereix, s'ha estrenat un nou anagrama que simbolitza i uneix el passat i el futur de Blanquerna: una pinya que s'obra i dona fruit, com voldrien donar fruit els mestres. A la pinya s'han introduït les quatre barres de Catalunya. Sempre es recorda que la base de l'Escola ha estat: Fe i Catalanitat.

Ahir i avui

“Al principi les coses eren molt diferents a com són ara —diu la M.ª Dolors Olivé i Va-

llés, de la promoció del 59-61 de Blanquerna i actual secretària—. Ens llicenciàvem amb 17 anys i ens posàvem a donar classes; avui entren amb 17 anys!” I afegeix amb un somriure: “Per inscriure't era complicat, havies de fer una pre-inscripció al bisbat, i un examen d'ingrés. En aquell temps l'escola comptava amb 3 aules al 2on. pis del col·legi de Lourdes, però sols vam estar-hi un any. Després vam passar al carrer Elisa n.º 16, al Putxet, en un vell edifici de les Religioses Hospitalàries de la Santa Creu. Més endavant l'escola es tornà a traslladar”.

L'ambient era casolà, unes 53 noies, només noies, per curs. S'assemblava més a un col·legi. Recordo especialment persones com la Núria Llimona que ens ensenyava dibuix, i el Dr. Urpí que ex-

plicava religió. El Dr. Gros ensenyava Història Bíblica; la Maria Cucurella, geografia i ciències; i la M.ª Dolors Malagelada, antiga secretària, amb la qual fèiem convivències d'estiu”. Es passa la mà pels cabells i continua: “Teníem moltes assignatures. A més del pla d'estudis oficials, rebíem classes de declamació i de gregorià. En acabar la carrera havíem de superar dos exàmens de validació, un per l'Església i l'altre per l'Estat. Ens havíem d'aprendre 175 temes! —riu—. I vaig convidar a cafè al tribunal de l'Església, però perquè m'havien fet explicar de manera pràctica una classe sobre 'el cafè'.”

En canvi, avui, l'escola Blanquerna practica uns mètodes d'estudis diferents. El professor dirigeix el treball, dona unes guies (o pistes) i modela algun tema. L'estudiant ha de continuar la feina. Es treballa molt en grup. Això ajuda a descobrir l'equip, amb tot el que comporta de tracte humà i de discussions.

L'Imma Font i Costa, de la promoció 85-88, confessa que tenia més confiança en l'escola privada: “Blanquerna era una escola més sòlida i cristiana.

Una germana meua hi havia estudiat i em va animar a entrar-hi. M'atreia el pla d'estudis i la forma d'ensenyar. Quan vaig començar, vaig integrar-me a la Comissió Pastoral. Representava viure més intensament la dimensió cristiana: pregàries, eucaristia, recessos, fòrums, dinar-reflexió, excursions... Amb motiu de l'Aplec de l'Esperit vam presentar l'audiovisual ‘Què vol dir ser cristià?’.” Amb un posat suau i tranquil afegeix: “Personalment m'hi he trobat molt a gust. L'ambient és familiar. En acabar el curs, tota la classe fèiem una sortida de cap de setmana a fora”.

Les persones que treballen i estudien a Blanquerna tenen un bagatge cultural i humà semblants. Han fet una opció: ser mestres cristians. Un curs sencer (a l'escola) costa 186.200 pessetes, i per a aquells que no poden costejar les taxes de pagament s'ofereix un 20% de beques.

Repàs a la història de Blanquerna

“El Dr. Modrego, que va ser bisbe de la diòcesi de Barcelona —explica en Josep Vi-

dal—, va pensar en el futur i no només en la demanda immediata per a la formació de mestres”. L'any 48 va començar a funcionar l'escola “Sagrada Cor” pensada, sobretot, per als laics. L'any 70 s'adhereix a l'Escola de “Sant Joan Baptista de la Salle” i pel desembre del 71 a l'Escola “Sant Joan Bosco” de Sentmenat. L'any 74 s'invita totes les altres congregacions a formar-ne part. Veren acceptar la Companyia de Jesús, l'Escola Pia, les Carmelites de la Caritat (Vedrunes), les Filles de la Caritat (Paüles), les Dominiques de l'Anunciata, la Companyia de Maria, Jesús Maria, les Concepcionistes i els Germans de la Sagrada Família.

El 78, un Reial Decret del Ministeri d'Educació obliga que l'escola porti el nom de: “Escola Universitària de Formació del Professorat d'E.G.B.”. I s'escull el nom de “Blanquerna” en record de l'obra de Ramon Llull dedicada als mestres. Ja en el 85-86 es renoven els plantejaments de cara a una nova estructura acadèmica i tecnològica. El 23-XII-87, el doctor Jubany expedeix un decret en què s'abolia l'Agrupació Cultural Blanquerna i es forma la Fundació Blanquerna. Aquesta fundació està formada per una Junta, presidida pel cardenal-arquebisbe Dr. Narcís Jubany, i per un Comitè executiu.

El nou edifici

El mes de juliol del l'any passat es va convocar un “Concurs d'idees” sobre la nova escola de Blanquerna. Hi van participar els arquitectes Joan Canals, Ms. M.ª Batey, Carles Llop, Pere Miquel “Xeli” i Agustí Mateos. A finals de novembre es van exposar els projectes al refectori de Sant Felip Neri. Un jurat compost per J. Bonet, J. Martorell, M. Ribas, S. Pié, J. Segarra i J. Vidal (que no votava) va determinar que el guanyador era l'Agustí Mateos.

Serà un edifici polivalent. Una construcció es destinarà a l'Auditori (d'una cabuda d'unes 800 persones), s'hi faran concerts, conferències, teatre, debats, etc. Una altra construcció albergarà una Biblioteca pública. Una altra estarà destinada per material de Noves Tecnologies com ordinadors per a la informàtica i serveis d'editatge i de plató per al vi-

Els mestres han de desenvolupar una delicada i abnegada tasca al món de l'ensenyament.

Blanquerna: fe i catalanitat

mestres cristians

deo. Hi haurà també un Bar-Restaurant (amb capacitat per a 300 persones). Aquests nous mitjans facilitaran l'organització dels cursos d'estiu i ampliaran l'oferta de servei a la diòcesi.

Però un dels serveis més importants és el de la Comissió de Pastoral, que intenta oferir orientació religiosa als mestres cristians. No pretén ser un moviment paral·lel als altres moviments cristians, sinó un punt de referència per als mestres sobre la pregària. La nova Escola Blanquerna té projectada una capella. Continuarà amb aquesta vocació universal d'Església, acompanyant aquells alumnes que marxen de missió al Tercer Món. La Comissió de Pastoral treballa fora de l'horari de classes i està composta per unes 70 persones entre estudiants, professors, religiosos i un diaca.

Commemoració de l'aniversari

L'acte acadèmic inaugural es va celebrar el 13 de juny al Paraninfo de la Universitat de Barcelona, sota la presidència del cardenal-arquebisbe Narcís Jubany i del vice-rector Dr. Martí Parellada. Es va repassar la història dels 40 anys de l'escola. Es presentà la ponència "Reptes de la reforma: la formació dels mestres". L'acte va acabar amb una recepció.

L'eucaristia del dimarts dia 14 a la Facultat de Teologia de Barcelona va resultar molt emotiva i eclesial. Més de 1.000 persones acompanyaren l'última promoció de joves que es diplomaven (85-88). Les ofrenes varen tenir un profund valor simbòlic: Dos pares oferiren flors (símbol dels seus fills). Dos nois, els instruments dels mestres. I dos mestres, uns ciris, la llum. Després s'oferiren dos coloms blancs com a símbol de la pau. A continuació s'estrenà l'audiovisual d'en Joan Ferrés "40 anys de l'escola Blanquerna" i es va lliurar un record als alumnes que es diplomaven. El concert dels alumnes del matí, dirigit per M.ª Concepció Serrano, va cloure l'acte.

El divendres 17 tingué lloc el sopar commemoratiu del 40 aniversari al col·legi dels jesuïtes de Casp. I es tornà a passar l'audiovisual d'en Joan Ferrés.

Durant el mes de juliol es desenvoluparen els 220 cursos de l'escola d'estiu Blanquerna

L'ambient de Blanquerna és com el d'una família.

per a mestres i el novembre s'inaugurarà el curs 88-89, amb una eucaristia presidida pel cardenal Narcís Jubany. També hi haurà una ponència sobre "Marginació juvenil: Prevenció i Educació" i es passarà el musical "Don Bosco". "Don Bosco és un sant molt estimat per la ciutat de Barcelona, i el musical serveix de record", diu en Josep Vidal. Es faran altres actes durant el curs 88-89 que encara no estan programats. Però tot el que s'ha fet fins avui i el que es continuarà fent només vol respondre a un mateix Esperit de servei i de solidaritat. En paraules del doctor Narcís Jubany: "Sentiu-vos amb missió d'Església, enviats per la vostra diòcesi a desenvolupar la vostra delicada i abnegada tasca al món de l'ensenyament".

NÚRIA ORIOL PALAREA

Els alumnes han pres una opció clara: ser mestres cristians.

CALENDARI

Diumenge, 21 d'agost. XXI del temps ordinari. Sant Pius X, papa; sant Privat, bisbe màrtir i santa Ciriaca, vídua màrtir. El sol surt a les 5.05 i es pon a les 6.42 (hora solar). Festa major a Blanes.

Dilluns, 22 d'agost. Mare de Déu Reina. Sant Timoteu, màrtir. Festa major a Cornudella i Vilanova del Vallès.

Dimarts, 23 d'agost. Santa Rosa de Lima, verge. Sant Felip Benici. Festa major a Fonollosa.

Dimecres, 24 d'agost. Sant Bartomeu, apòstol; sant Patrici, abat i santa Àurea, verge màrtir. Festa major a Alpicat, Balenyà, Igualada, Roda de Berà i altres pobles.

Dijous, 25 d'agost. Sant Josep de Calassanç, fundador; sant Lluís, rei de França i sant Genís, màrtir. Festa major a l'Ametlla del Vallès, Sant Genís de Vilassar i altres pobles.

Divendres, 26 d'agost. Santa Teresa de Jesús Jornet, verge fundadora. Sant Ceferi, papa màrtir i sant Balduí, monjo. Festa major a Puigverd de Lleida i Saldes.

Dissabte, 27 d'agost. Santa Mònica vídua i sant Cesari, bisbe. Festa major a Maldà i Sant Celoni.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

21 d'agost. Diumenge XXI de durant l'any. Lectures: Primera Js 24,1-2a.15-18, S 33, segona Ef 5,21-32, tercera Jo 6,60-69.

22 d'agost. Dilluns de la setmana XXI de durant l'any. Lectures: Primera 2 Te 1,1-5.11b-12, S 95, segona Mt 23,13-22.

23 d'agost. Dimarts de la setmana XXI de durant l'any. Lectures: Primera 2 Te 2,1-3a.13-16, S 95, segona Mt 23,23-26.

24 d'agost. Dimecres. Sant Bartomeu, apòstol. Lectures: Primera Ap 21,9b-14, S 114, segona Jo 1,35-51. (2 Te 3,6-10.16-18, S 127, Mt 23,27-32)

25 d'agost. Dijous de la setmana XXI de durant l'any. Lectures: Primera 1 C 1,1-9, S 144, segona Mt 24,42,51.

26 d'agost. Divendres de la setmana XXI de durant l'any. Lectures: Primera 1 C 1,17-25, S 32, segona Mt 25,1-13.

27 d'agost. Dissabte de la setmana XXI de durant l'any. Lectures: Primera 1 C 1,26-31, S 32, segona Mt 25,14-30.

Litúrgia de les Hores Setmana I

Diumenge, 21. Propi del Temps.

Dilluns, 22. La Mare de Déu, Reina. Memòria obligatòria.

Dimarts, 23. De Fèria.

Dimecres, 24. Sant Bartomeu, apòstol. Festa.

Dijous, 25. De Fèria.

Divendres, 26. Santa Teresa de Jesús Jornet i Ibars, verge. Memòria obligatòria.

Dissabte, 27. Santa Mònica. Memòria obligatòria. I Vespres de demà.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Creure és crear

Últimament han estat molts els trets d'alguns filòsofs contra l'actitud passiva i abúlica d'alguns cristians. No s'hi val, d'exhilarar sospirs celestials i deixar rodar al seu arbitri la bola del món, com si ser cristià consistís en enfonsar-se en l'anorreament personal en la somnolència del Nirvana. Ara ja hi ha qui es pregunta si no serà que Nietzsche, amb allò de Déu ha mort, és un cristià radical opositor de les religions obsoletes. Ser cristià vol dir arriscar el perill amb esforç i lluita. Qui perdi la vida, la salvarà —diu Jesús—. No es tracta de suplantar amb supèrvia Déu, sinó de complir el manament bíblic: "Domineu la terra". Escriure és, també, col·laborar. Això m'anima. Creure és crear.

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de l'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

Sant Pius X

El nom de Pius X ha estat en aquests dies bandera de contradicció pel fet que el cismàtic bisbe Lefebvre aplega una comunitat sacerdotal sota el nom del sant i venerat Papa.

És sobrer recordar que el bisbe resident a Ecône ha llançat greus injúries a Joan Pau II, i que amb la consagració de quatre bisbes, sense consentiment de la Santa Seu, ha consumat el fet dolós i trist.

Quelcom que el mateix Pius X, aixecat de la tomba, condemnaria plenament, donat que per damunt de totes les interpretacions doctrinals, rituals, ecumèniques i les relacionades amb el món que ens envolta, l'Església sempre s'ha fermat en la pedra inamovible de Pere, i ha guardat la unitat pastoral i universal entorn del successor del primer dels apòstols, per voluntat evangèlica del mateix Crist.

Qui era, sant Pius X? El 28 de maig del 1954, Pius XII el va canonitzar, i establí que la memòria d'aquest sant papa se celebrés, cada any, el 20 d'agost, en el dia del seu natalici celestial.

Apropiats, doncs, els esdeveniments eclesiàstics i el temps del calendari, per parlar de Pius X que morí, malalt i adolorit, el 20 d'agost del 1914, recent esclatada la primera guerra mundial.

Josep Melcior Sarto, era el seu nom familiar. Va néixer a Tiesse (Treviso-Venècia), d'una família humil.

El seu pare feia de carter municipal, i la seva mare es guanyava la vida cosint. Tenia vuit germans.

De petit, anà a l'escola del seu poble, i a dotze anys el portaren a Castelfranco, que dista set quilòmetres de casa seva, camí que feia a peu, cada dia.

Dinava a un hostel de Castelfranco, i es guanyava els "espagueti" donant classes als fills de l'hostaler.

Gràcies a una beca pogué estudiar, després, al seminari de Padua, amb excel·lents notes en totes les assignatures, tant en les ciències exactes com en filosofia i

teologia. Sant Tomàs era el seu autor predilecte i ho continuà essent de Bisbe i de Papa.

El 10 de novembre del 1884, fou preconitzat bisbe de Màntua, després de 26 anys d'ordenat prevere. Les característiques en les tres parròquies on serví foren, especialment, l'amor als pobres i als obrers i l'ensenyament del catecisme. A Salzano creà un hospital, endeutant-se, personalment, i demostrà un gran esperit de sacrifici durant la plaga del còlera que infringí aquella ciutat, el 1872.

Lleó XIII, en el 1893 el creà Cardenal i el preconitzà, després, Patriarca de Venècia, però el govern italià li denegà el "regium exequatur", pel dret de "presentació" que tenia l'Estat, atorgat als emperadors austríacs, quan dominaven Venècia, i que els piemontesos, després, s'arrogaren.

Un xoc ben significatiu pel futur Papa que tant lluità per evitar el trencament de la separació de l'església i l'estat, a França i a Portugal, una de les característiques més discutides del seu pontificat. Més tard, li fou concedit exercir el Patriarcat.

Pius X que succeí a Lleó XIII en el Conclave del 4 d'agost del 1903, va preocupar-se molt per la formació espiritual i intel·lectual del clergat i dels seminaristes.

Promogué el cant gregorià, amb l'ajuda del músic Perosi. La devoció a l'eucaristia. La unitat de l'ensenyament del catecisme. El preocupava la qüestió social i instà l'estudi d'adaptació, en temes concrets, en el món del treball, de l'encíclica "Rerum Novarum" de Lleó XIII.

Fou sever en matèries relacionades amb la Fe i la disciplina, i pot ser que aquest sigui el motiu que, avui, se'l consideri com un papa model d'integritat.

Si bé qui això diu, no compta amb la distància de costums i de normes movibles dintre de l'Església, i que des de Pere a Pius X i a Joan Pau II, la garantia del doll de la Veritat, que escau en cada època de la història eclesiàstica, procedeix dels Consells apostòlics, junt amb el Papa.

Pius X portava una vida frugal i sobria. S'aixecava, cada dia, a dos quarts de sis, i el menjar dels tres àpats era moderat i senzill.

En la vida privada, vivia pobrement (encara que voltat de riqueses, com a Pontífex). Dormia en llit de ferro, igual que a Venècia, i sempre usà un rellotge de níquel.

Devot de la Verge, especialment en la figura de Maria Immaculada, i propagador de la devoció de la Verge de Lourdes, resava diàriament el Sant Rosari.

Avui, des de la glòria, Pius X, que tenia per divisa papal "Revonare totas las cosas en Crist" mira, entristit, l'esqueixada comunitat d'uns cristians que porten, indugudament, el seu nom i que precisament en la cloenda de l'Any Marià, no han tingut la delicadesa d'esfellar als peus de la Verge, com un ramell de roses i d'espines, el seu particular criteri, en ares de la Pau i de la Unitat de l'Església.

FRANCESC A. PICAS

ADULTS EN LA FE

Tebior?

JOAN GUITERAS i VILANOVA

En dues entrevistes distintes, aquests calorosos dies d'estiu, dues persones molt sensates em parlen de la manca de fervor, sempre possible, en la vida cristiana. No, no se senten allunyades d'aquesta mena de malura. El seu realisme els permet la suficient claredat per tenir present que la tebior assetja la pròpia existència. Ja en la carta apocalíptica de l'àngel de Laodicea, es vitupera el no ser ni fred ni calent. I, al mateix temps, s'exhorta positivament al fervor.

Perquè, a fi de comptes, no es tracta de subratllar les coses negatives simplement, sinó d'animar-se a viure la generositat demanada pel seguiment de Crist. En això l'Evangeli és exigent i encoratjador alhora.

Saber superar els obstacles

A propòsit de la conversa amb els dos amics esmentats, vaig retornar al document "L'evangelització del món contemporani". En tractar l'esperit de l'evangelització, Pau VI exhorta al fervor en ordre a l'apostolat.

Recorda com els grans predicadors i evangelitzadors foren homes enardits, als quals cap obstacle ni dificultat no espantà pas. Saber superar les barreres que s'oposaven a l'evangelització. És interessant aquesta remarca. La comunicació de l'Evangeli a totes les èpoques, ha estat marcada per les dificultats. Pensar que un sortirà a anunciar-lo i que assolirà l'assentiment de tothom, és quelcom que ratlla la puerilitat. L'Evangeli, en efecte, és un missatge trasbalsador. De vegades és refusat i això porta dificultats serioses al qui n'és missatger. No és en

va que, a cada etapa històrica, l'Església ha estat tenyida per la sang dels màrtirs o testimonis del Senyor. Però, aquesta dura realitat mai no ha apagat la força dels predicadors. Sempre, en darrer terme, ha estat un motiu que ha impel·lit la fe i l'amor dels cristians.

No desil·lusionar-se

La manca de fervor, com diu l'exhortació apostòlica, "és tant més greu perquè ve de dins". Té una simptomatologia molt clara: fatiga, desil·lusió, rutina, desinterès, "i, sobretot, manca de joia i d'esperança". Qui no pot deixar de pensar que, per dissort, aquests símptomes tenen vigoria en el tarannà de molts creients dels nostres dies? Potser —perquè no sempre cal anar lluny— també nosaltres tenim alguna d'aquestes coses? Perquè allò que blasphemem en els altres, a voltes, sembla que nosaltres ja ho hem superat. Cal no enganyar-se i evitar la miopia sobre la pròpia conducta.

A tots els cristians, doncs, se'ns demana de vibrar amb el gaudi missioner del mateix Jesús. Que n'és de bell el passatge en el qual beneeix Déu "que ha revelat els misteris del regne als pobres i als senzills". Cal conside-

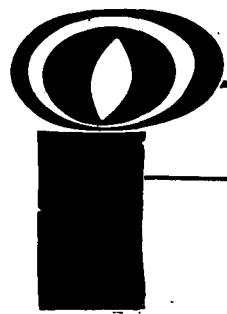
rar que el lliurament generós, diligent, amorós a la missió és, en gran part, el talismà que assegura el futur de l'Evangeli, en tant que ens pertoca de cooperar a la promesa assistencial de Jesús dia rera dia fins a la fi dels temps.

Exigències del fervor

La primera de les exigències del fervor és "abans que res, que sapiguem evitar pretextos contraris a l'evangelització". Això suggereix la imatge, tan gràfica, d'un Jonàs que fugia per no haver de predicar i del profeta que apel·lava al tartamudeix o a la seva joventesa. És que les excuses són un ressort formidable que se'ns dispara. I tots —se n'ha de tenir consciència— sabem daurar amb arguments allò que és un pretext o una presa de decisió no raonada, en aquest cas no espiritualitzada. La docilitat a l'Esperit fa depassar les fronteres. Ell ens ha estat promès com a font de coratge i com a poder per a donar testimoni de la veritat que allibera i ens allibera.

El fervor demana, al meu entendre, persones lliures, és a dir, despreses, capaces d'obrir-se a les exigències del pla de Déu pels germans. És allò del sant: "No refuso el treball". El nostre treball, com el de Crist, és fer la voluntat del Pare. Testimoniari per tal que el món conegui que Jesús és el Messies, l'única esperança —la radical— per a una humanitat sempre freturosa d'amor i de bona.

Recuperar el fervor és un do de Déu. S'ha de suplicar, de genolls i amb gemecs si cal. Només amb fervor es revitalitzarà la nostra fe i serem capaços d'aportar millora al nostre món.

Pius X, papa de reforma litúrgica

El dia 20 d'agost de 1914, tot just començada la primera guerra europea, i amb l'esperit amargat per causa d'aquesta, moria el papa Pius X. Beatificat per Pius XII l'any 1951, i canonitzat pel mateix Papa tres anys després, l'any 1954, la seva festa se celebra el dia 21 d'agost, l'endemà del de la seva mort, per no impedir la de sant Bernat, fixada el dia 20. Si entreu a la basílica de sant Pere del Vaticà, al primer altar de l'esquerra, després del baptisteri, veureu les despulles de Pius X sota l'altar, exposades a la veneració dels fidels.

Sant Pius X començà el seu pontificat l'any 1903, succeint el papa Lleó XIII. Els onze anys que va exer-

cir el ministeri petrí foren intensos en molts aspectes, i han estat jutjats de molt diverses maneres pels historiadors. No és aquí el moment d'entrar en aquests judicis. De moment, el que ens interessa és el fet que el conjunt de la vida de sant Pius X fou exemplar com a fidelitat a l'Evangeli: això és el que vol dir que el vengem com a "sant".

Hi ha un aspecte de la seva tasca com a Papa que vull remarcar en aquest context: la seva activitat "reformista" en el camp de la vida litúrgica i sacramental de l'Església.

• Les reformes de Pius X

Tot just començar el seu pontificat, gairebé, el dia 22 de novembre de 1903, va publicar un document d'una influència extraordinària: el Motu Proprio sobre la música sagrada. Era una crida a la renovació a fons de la música a l'església, i una proclama a favor del cant gregorià. Del punt de vista musical, la intervenció de Pius X fou una autèntica revolució; les crítiques no faltaren, abundants. Malgrat tot, devem a Pius X una intensificació del cant a l'església per part dels fidels, que han trobat després del Vaticà II una aplicació, diferent materialment de la que ell preveia, però certament dintre el seu projecte.

Al cap de dos anys, l'any 1905, Pius X feia una intervenció igualment plena de conseqüències per a la vida de l'Església: la comunió diària era declarada solemnement com a molt recomanable, i es deixava clar que les dues condicions per accedir-hi eren l'estat de gràcia i la recta intenció. Tota una pràctica d'inspiració jansenista quedava enrera, i es començaven a multiplicar en les esglésies les persones que acudien a combregar cada dia.

Cinc anys després, l'any 1910, una altra intervenció revolucionava la praxi de la primera comunió dels infants: l'edat de discreció per començar a combregar no havia d'ésser més alta que la que es considerava edat de discreció per la confessió, això és, vers els set anys. Amb aquesta decisió, s'introduïa en tot el procés de la iniciació cristiana i de la catequesi dels infants una pràctica nova, amb una colla d'implicacions que encara no estan resoltes del tot: la continuïtat de la catequesi després de la primera comunió, la relació entre confirmació i eucaristia, les disposicions per a la comunió, etc.

En altres dues ocasions, l'any 1911 i l'any 1913,

Pius X va intervenir en el camp de la reforma litúrgica. El seu projecte era procedir a una ampla reforma de la litúrgia de l'Església, de tal manera que l'estructura de les celebracions fos més clara, es donés més importància a la celebració del diumenge i de la quaresma, la recitació dels salms fos més fructuosa, etc. Al final de la seva vida, encara anunciava el seu propòsit de fer una reforma general en aquest sentit.

• En la perspectiva de l'actualitat

Aquesta llista de reformes de Pius X, evocades aquí amb motiu de la coincidència avui de la seva memòria, susciten en els nostres dies dues consideracions de plena actualitat.

La primera és sobre la dificultat de l'aplicació de les reformes. No n'hi ha prou que les decisions siguin bones per aconseguir un resultat satisfactori; és necessari, en primer lloc, que siguin ben enteses i explicades, i, en segon lloc, és igualment necessari que es mantingui la vigilància sobre la seva execució. Altrament, es pot perdre amb facilitat el fruit que es cercava.

El procés reformista de Pius X presenta força exemples en aquest sentit. Un d'ells, potser el més evident, és el de l'edat de la primera comunió. La decisió del Papa, i els seus motius, eren òptims; però la pastoral que es va dur a terme, i l'ambient d'aplicació, portaren a una reducció del temps de catequesi, i això ha creat una colla de problemes, i encara en crea.

Aquesta consideració és particularment útil per a nosaltres, cristians de la reforma postconciliar. Els llibres litúrgics són bons, però l'ús que se'n fa sovint no porta al fruit que se'n podria esperar.

Una segona consideració ens porta a pensar en les declaracions de monsenyor Lefebvre. Ell considera sant Pius X com el seu màxim sant protector. Però, ¡quina inconseqüència! Precisament una de les coses que més ha estat en la línia del que pretenia Pius X, en el Concili Vaticà II, és la reforma litúrgica. ¿Com pot ésser coherent la contestació de monsenyor Lefebvre? ¿Tal vegada Pius X també estava contra la tradició de l'Església...?

Les dues consideracions ens porten a una conclusió: cal viure en l'Església de la tradició viva, la que es mou escoltant l'Esperit, amb intel·ligència i prudència, amb imaginació i fidelitat.

"ESTEM DECIDITS A ADORAR EL SENYOR, QUE ÉS EL NOSTRE DÉU"

Si llegim íntegrament el capítol 24, on Josuè explica tot el que Déu ha fet amb el seu poble, entendrem molt millor els versets que trobem en el leccionari. En efecte, la resposta de fidelitat de Josuè i del poble són en plena coherència amb el memorial de l'amor fidel de Déu envers Israel. L'aliança entre Déu i els homes és, sempre, i abans que un compromís dels homes, una manifestació de l'amor gratuït de Déu. El misteri pasqual de Jesucrist és precisament la culminació d'aquesta dinàmica: "quan encara érem pecadors Déu ens ha donat el seu Fill!"

Lectura del llibre de Josuè (24:1-2a,15-17,18b)

En aquells dies, Josuè reuní a Siquem totes les tribus d'Israel, i cridà els ancians d'Israel, els seus caps, els seus jutges i els seus magistrats. Es presentaren tots davant Déu, i Josuè digué a tot el poble: "Si no us sembla bé de tenir el Senyor per Déu, escolliu avui quins déus voleu adorar: els que adoraven els vostres pares quan vivien a la regió occidental de l'Eufrat, o els déus dels amorreus, al país dels quals viviu. Però jo i la meua família hem decidit d'adorar el Senyor". El poble respongué: "Mai de la vida no abandonarem el Senyor per adorar altres déus. El Senyor, el nostre Déu, és el qui ens va fer pujar amb els nostres pares de la terra d'Egipte, d'un lloc d'esclavatge; ell obrà davant els nostres ulls aquells grans senyals i ens guardà per tot arreu on anàvem, enmig de totes les nacions que havíem de travessar. També nosaltres, doncs, estem decidits a adorar el Senyor, que és el nostre Déu".

"TASTEU I VEUREU, QUE N'ÉS DE BO EL SENYOR"

La darrera part del salm 33 canta la protecció del Senyor sobre els justos. Podria considerar-se com una meditació sobre la història santa explicada per Josuè al poble, i també com una meditació sobre el misteri pasqual de Jesús. De fet, hi ha exegetes que creuen que sant Joan, en explicar el cop de llança al costat de Jesús, fa referència a l'Escriptura dient: "No li trencaran cap os", pensa sobretot en el salm d'avui, que diu: "vetlla (el Senyor) per cada un dels seus (dels justos) ossos, no els podrà trencar ningú". Certament, Jesús és el Just per excel·lència.

Salm 33: 2-3,17 i 16,18-19,20-21,22-23 (R.: 9a)

Beneiré el Senyor en tot moment,
tindrè sempre als llavos la seva lloança,
La meua ànima és glòria en el Senyor;
se n'alegraran els humils quan ho sentin.

R.: Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor.

El Senyor es gira contra els malfactors
per esborrar de la terra el seu record.
Els ulls del Senyor vetllen pels justos,
escolta quan criden auxili. R.

Així que criden, el Senyor els escolta
i els treu de tots els perills.
El Senyor és a prop dels cors que sofreixen,
salva els homes que se senten desfets. R.

Els justos sofreixen molts mals,
però el Senyor sempre els allibera;
vetlla per cada un dels seus ossos,
no els podrà trencar ningú. R.

La malícia duu el malvat a la mort,
els qui detesten el just expiaran la seva culpa.
El Senyor rescata de la mort els seus servents,
i no acusarà els qui es refugien en ell. R.

"ÉS UN MISTERI MOLT GRAN: HO DIC DE CRIST I DE L'ESGLÉSIA"

Aquest text és un dels cims de la literatura paulina, per expressar el misteri de l'aliança entre Crist i l'Església. És una llàstima que se'n faci una lectura sociològica, quan tot ell respira profunditat i transcendència. En la figura de l'Església Esposa s'inclou la figura de l'Església poble de Déu i Cos de Crist, perquè totes aquestes imatges depenen del tema fonamental de l'aliança.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (5:21-32)

Germans, sotmeteu-vos els uns als altres per reverència a Crist. Que les esposes se sotmetin als seus marits, com tots ens sotmetem al Senyor, perquè el marit és cap de la seva esposa, igual que el Crist és cap i salvador de l'Església, que és com el seu cos. Per tant, així com l'Església se sotmet al Crist, les esposes s'han de sotmetre en tot als marits. I vosaltres, marits, estimeu les vostres esposes, tal com el Crist estima l'Església. L'estima tant, que s'ha entregat a la mort per ella, per santificar-la: l'ha rentada amb bany de l'aigua acompanyat de la paraula, i així ha pogut cridar a la seva presència una Església gloriosa, sense taques, ni arrugues, ni res de semblant, tota santa i immaculada. Igualment els marits han d'estimar l'esposa com el seu propi cos. El qui estima la seva esposa, és com si s'estimés ell mateix. No hi ha hagut mai ningú que no estimés el seu propi cos. Tothom l'alimenta i el vesteix. També el Crist es porta així amb la seva Església, perquè som membres del seu cos. Per dir-ho amb paraules de l'Escriptura: "Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva esposa i, des d'aquell moment, ells dos formen una sola família". És un misteri molt gran: ho dic de Crist i de l'Església.

"SENYOR, ¿A QUI ANIREM? VÓS TENIU PARAULES DE VIDA ETERNA"

Acabem la lectura del discurs del pa de vida. L'última escena d'aquesta narració és un gran acte de fe de sant Pere: és la fe de l'Església. A l'Evangeli de Joan, aquesta escena correspon al capítol 16 de l'Evangeli de Mateu. És en la celebració de l'Eucaristia on l'Església renova i confirma cada vegada la seva fe en la Paraula poderosa del Senyor i en la força de l'Esperit. I ho fa en comunió amb el Papa, amb els bisbes, i amb els sants del cel, en primer lloc amb la gloriosa sempre Verge Maria.

Lectura de l'Evangeli segons sant Joan (6:60-69)

En aquell temps, molts que fins aleshores havien seguit Jesús digueren: "Aquest llenguatge és molt difícil! ¿Qui és capaç d'entendre'l?" Jesús coneixia interiorment que els seus seguidors murmuraven d'això, i els digué: "Us escandalitza això que us he dit? ¿Què direu si veieu que el Fill de l'home puja on era abans? L'Esperit és el qui dona la vida. La carn no serveix de res. Les paraules que jo us he dit són Esperit i són vida. Però entre vosaltres n'hi ha alguns que no creuen". Des del principi Jesús sabia qui eren els qui creien i el qui l'havia de traïr. Després afegí: "Per això us he dit abans que ningú no pot venir a mi si el Pare no li concedeix aquest do". Després d'aquell moment, molts dels qui l'havien seguit fins aleshores l'abandonaren i ja no anaven més amb ell. Jesús preguntà als dotze: "¿Vosaltres també em voleu deixar?" Simó Pere li respongué: "Senyor, ¿a qui anirem? Només vós teniu paraules de vida eterna, i nosaltres hem cregut i sabem que sou el Sant de Déu".

LA BÍBLIA A L'ABAST

La nostra seguretat

Tots, qui més qui menys, tenim por. I la por sorgeix de la inseguretat, en sorgeix i en crea. A més, tots coneixem casos concrets d'atac al respecte, a la llibertat, a la propietat de les persones, i la inseguretat i la por augmenten. Llavors sentim néixer en nosaltres la preocupació per la nostra seguretat personal i per la del nostre grup, la nostra família. Fins al punt que, a més de les institucions públiques, que tenen com a una de les seves missions el vetllar per la seguretat ciutadana, hi ha entitats que comercialitzen una certa seguretat: ens asseguren que, en cas d'infortuni, elles ens defensaran o ens indemnitzaran dels danys rebuts. Avui tots volem viure segurs, tots cerquem qui ens garantirà la nostra seguretat. El salm responsorial ens diu avui que la seguretat dels justos és el Senyor. **Els ulls del Senyor vetllen pels justos, escolta quan criden auxili.** (v. 16). I conseqüent en el que ens ha exhortat a fer en el v. 9a, el salmista ens encamina a fer-ne l'experiència: **Tasteu i veureu que n'és, de bo, el Senyor.** Per això insisteix en el tema, fent que la nostra confiança s'acreci. **Així que (els justos) criden, el Senyor els escolta i els treu de tots els perills. El Senyor és a prop dels cors que sofreixen, salva els homes que se senten desfets** (vv. 18-19). Vet aquí, doncs, la nostra polissa d'assegurances: és el Senyor personalment, i tot el que ell ha fet i fa al llarg de la història de la humanitat és el que l'acredita davant nostre. I aquesta seguretat personal és també la seguretat de l'Església, la comunitat dels deixebles de Jesús. És especialment sobre aquest aspecte de Déu seguretat de l'Església que la recitació del salm responsorial vol insistir avui. Així la primera lectura (Js 24: 1-2a, 15-17, 18b) ens mena cap a aquesta re-

A l'escola de l'eucaristia

(Salm 33 -H. 34-: 2-3. 17 i 16. 18-19. 20-21. 22-23 R.: 9a)

JOSEP M. ARAGONÈS

flexió. Com en l'assemblea de Siquem els israelites van renovar la seva fidelitat a l'Aliança, també en la nostra assemblea dominical els cristians confirmem —fem més ferma, pel que respecta a nosaltres— la Nova Aliança segellada amb la sang de Crist. Confessem així —i fem més viva— la nostra confiança en la seguretat que ens dona el Senyor: **Les vostres paraules, Senyor, són esperit i són vida; vós teniu paraules de vida eterna**, tal com cantem avui en l'Al·leluia, tot subrallant el text evangèlic que llegim en aquesta missa (Jo 6:63b,68b).

Les proves dels justos

Sentir-se segurs en el Senyor no és pas sinònim d'alienació. El mal sempre fa mal. I els creients ens sentim com qual-sevol altra persona. El salmista no amaga a ningú la crua realitat. **Els justos sofreixen molts mals**, ens diu sense dissimular. Tants mals que moltes vegades arribarien a esmicolar-los. És des de la consciència lúcida d'aquesta realitat que el creient confia en el Senyor com a la seva seguretat. També l'Església ha d'aguantar molts mals. Dels de fora i dels de dins. Encara no hem estat capaços de bandejar definitivament el traumatisme del cismel, i tantes altres coses que fan mal al Cos de Crist, que és l'Església. I és també des d'aquesta consciència eclesial que en la nostra assemblea eucarística d'avui —i de sempre— confessem: **Però el Senyor sempre els allibera; vetlla per cada un dels seus ossos, no els podrà trencar ningú** (vv. 20b-21). I encara afegeix: **El Senyor rescata de la mort els seus servents, i no acusarà els qui es refugien en Ell** (v. 23). L'al·lusió a la resurrecció gloriosa, no costa gens de veure a l'hora de recitar aquest verset en la celebració de la missa. Resurrecció del Crist —el Cap—, resurrecció dels justos —els membres—, resurrecció constant de l'Església —el Cos de Crist—. I això mateix ja ens prevé d'un possible malentès. La seguretat que Déu ens dona, tot i que pot abastar i de vegades abasta els aspectes materials i temporals de la nostra vida, té una dimensió molt més profunda. És la dimensió de resurrecció, que suposa la dialèctica mort-resurrecció. Els màrtirs precisament són "testimonis" d'aquesta seguretat. Per això confiadament, en el sentit teològic del mot, anaven al martiri i a la mort. I des d'aquesta perspectiva, oferien el seu sacrifici en acció de gràcies al Senyor que rescata de la mort els seus servents.

La sort dels perseguïdors

Aparentment el nostre salm dona la impressió que el just espera que Déu el vengui dels seus perseguïdors. Fora un simplisme creure que en recitar-lo avui en la celebració de l'eucaristia, la comunitat cristiana demana l'extermi curt i ras dels enemics de l'Església. Cal posar tota l'atenció al v. 22: **La malícia duu el malvat a la mort.** Mentre perseveri en la seva malícia —"inclinació a fer el mal, malignitat", que diu el diccionari— el perseguïdor no té remei. **El Senyor es gira contra els malfactors per esborrar de la terra el seu record** (v. 17). ¿Qui es recorda dels perseguïdors de l'Església —insisteixo: els de fora i els de dins?— En canvi la comunitat cristiana celebra la memòria dels màrtirs. Vet aquí com **els qui detesten els justos expiaram la seva culpa** (v. 22b). No som exhortats a perseguir els perseguïdors, sinó a pregar per ells (Cf. Mt 5:44 i Llc 6:28), perquè els cristians creiem, esperem i desitgem que el perseguïdor es converteixi i que visqui la vida nova de Déu (Cf. Ez 33:11; Fets 9 i llocs paral·lels). La nostra acció de gràcies a Déu, seguretat dels seus fidels, és també acció de gràcies pel rescat dels perseguïdors, que, abandonant la seva malignitat, s'han deixat guanyar per la bondat i la justícia de Déu. Vet aquí el sentit més ple del darrer verset del nostre salm responsorial: **El Senyor rescata de la mort —de la mort on voluntàriament s'havien enfangat— els seus servents** —que abans havien estat els seus perseguïdors—, i **no acusarà els qui es refugien en ell** —es refugien en la seva gran misericòrdia—. Que en definitiva és el que hem de fer tots. L'escola de l'eucaristia ens ensenya a pregar sincerament: **Perdoneu les nostres culpes com nosaltres perdonem els nostres deutors.**

CULTURA CIENTIFICA

El cervell i l'ànima humana

17. La complexitat del sistema nerviós

Quantes neurones tenim en el nostre cos? La pregunta és difícil de respondre. Evidentment ningú no ha pensat mai que es pugui donar la resposta exacta comptant-les totes una per una, però és que tampoc no es pot donar-ne el nombre amb una aproximació satisfactòria. Un mètode per calcular les del nostre cervell és comptar quantes n'hi ha en una unitat de volum petit i multiplicar-les pel volum total de cervell segons aquesta unitat; però com que en unes regions n'hi ha més condensació o bé són més petites, i en d'altres estan més espaiades o són més grosses, el resultat que obtenim d'aquesta manera no és gaire segur. A més cal tenir en compte el volum ocupat per les cèl·lules de la neuròglia, que no estan pas distribuïdes uniformement i que superen en quantitat les neurones. En definitiva, aquest mètode dona que al cervell tenim entre 10.000 i 100.000 milions de neurones. L'aproximació, doncs, com veieu, és força imprecisa. Amb tot i això, veiem que hi ha autors que prenen com a més probable el nombre de 30.000 milions. Si ara hi sumem les de la resta del sistema nerviós de tot el nostre cos és clar que el total no estarà gaire lluny dels 100.000 milions, quantitat que, curiosament, és també la d'estrelles que aproximadament ens diuen els astrò-

noms que hi ha a la nostra galàxia.

Però el nombre sol no dona pas encara tota la idea de la complexitat de la inextricable xarxa formada per les neurones: cada una té bastant normalment centenars de connexions sinàptiques i moltíssimes del cervell arriben a 6.000 i potser més. Les sinapsis, per tant, es compten per bilions llargs. I per complicar-ho encara més hi ha l'enorme varietat de neurones diferents amb la seva funció específica. I si considerem les parts en què es pot dividir el sistema nerviós trobarem noves complicacions:

Parts del sistema nerviós

Una divisió senzilla del sistema nerviós és dir que consta de cervell, medul·la espinal i nervis. Però aquesta classificació, més aviat vulgar, no és científica perquè no es basa ni en la fisiologia ni en les classes diferents de neurones.

Durant molts anys s'ha fet servir en els textos de neurologia la divisió del sistema nerviós en dues parts: primera la que dirigeix i coordina tots els actes conscients, que són els de la vida psíquica o animal, és a dir els sensitius i els moviments volun-

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat de
Teologia de Catalunya

taris, i segona la que governa els actes de la vida vegetativa, que són els que el cos efectua inconscientment. Aquesta divisió és bona perquè utilitza el criteri fisiològic, que ja és una base científica, però actualment s'ha vist que no és prou adequada ja que no correspon a parts ben distingibles anatòmicament. Hom creia que la primera corresponia al cervell i a una bona part de la medul·la espinal, i la segona a l'altra part d'aquesta i a un grup de ganglis que en sortien, però a mida que els estudis han progressat s'ha vist que la cosa era més complicada i no era tan fàcil delimitar exactament les dues parts. Aleshores hom proposà una solució dràstica per fer la cosa més senzilla: anomenar **sistema nerviós central** (designat abreviadament SNC) el conjunt de l'encèfal (cervell, cerebel, bulb raquídi...) i la medul·la espinal, i **sistema nerviós perifèric** (SNP) tota la resta formada pels ganglis nerviosos i tots els nervis que queden fora de l'encèfal i de la medul·la.

La solució, basada només en criteri anatòmic, era massa senzilla per agradar a tothom. Era com tornar a la divisió vulgar.

Per això a d'altres ha semblat més científic distingir: **sistema nerviós cerebrospinal** (abreviat SNCS) i **sistema nerviós ganglionar o autònom** (SNA). El primer comprèn el SNC i tots els nervis motors voluntaris i receptors sensitius que en surten, els quals en l'altra classificació pertanyien al sistema perifèric, i com que es dispersen per tot el cos, el seu conjunt s'anomena **sistema nerviós somàtic perifèric** (SNSP). Segons això, doncs, podem establir aquestes igualtats: SNCS = SNC + SNSP, i SNP = SNSP + SNA. Com hom pot veure no solament és complicat el sistema nerviós sinó que també s'han complicat els biòlegs a l'hora de distingir els seus components.

El sistema nerviós somàtic perifèric

Sigui quina sigui la divisió adoptada, és clar que cada sistema o subsistema presentarà també la seva complicació en les seccions que l'integren. Concretament podem veure ara de què consta la part del sistema cerebrospinal formada pel conjunt de nervis que en l'anterior classificació pertanyien al sistema perifèric, és a dir el sistema somàtic perifèric. Com hem dit, el SNSP està format pels nervis motors que van a parar als músculs estriats, que són els de con-

tracció voluntària, i pels nervis sensitius que són els que procedeixen dels òrgans sensorials. Els primers són eferents i els segons aferents respecte del SNC. Aquest sistema somàtic, doncs, consta de dotze parells de nervis cranials, que surten del cervell i estan col·locats simètricament en el cos humà, i de trenta-un parells d'espinals, que parteixen de la medul·la, amb la mateixa simetria.

Els dotze parells de cranials són: I olfatiu, II òptic, III motors oculars comuns, IV troclears, V trigèmins, VI motors oculars externs, VII facials, VIII acústics, IX glossofaringis, X vagues o pneumogàstrics, XI espinals accessoris, i XII hipoglossos. El nom ja diu quina funció fan. Per la seva banda, els 31 aparells espinals, que són receptors i efectors, es distribueixen en cinc grups: vuit de cervicals (col·locats entre les vèrtebres cervicals), dotze de dorsals (entre les costelles), cinc de lumbar (al llom), cinc de sacres i un sol parell de coccigis.

Però la complicació no s'acaba aquí. Si s'estudien bé aquests nervis hom veu que certs segments dorsals i lumbar i també alguns nervis cranials i de la regió sacra contenen fibres nervioses que pertanyen al SNA. Que difícil que és destriar bé tots els components del sistema nerviós!

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1,20

Sota el lema "Per fer conèixer l'Evangelí"

Mil catequistes s'apleguen en la VIII Escola d'Estiu

"El catequista, amb el seu servei eclesial, realitza una acció que afavoreix aquesta trobada: que el Crist trobi l'home; que els homes d'avui trobin el Crist" va dir monsenyor Antoni Deig, bisbe de Menorca i president del SIC (Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes) en la inauguració de la VIII Escola d'Estiu per a Catequistes. Unes mil persones han dedicat un temps de l'estiu a la seva formació catequètica. Del 18 al 23 de juliol va tenir lloc al col·legi de la Salle Bonanova de Barcelona la I Setmana de l'Escola d'Estiu. La segona setmana es va desenvolupar al col·legi Sant Pau de Tarragona de l'1 al 6 d'agost.

Al matí se celebrava una eucaristia amb textos i cants adients i al vespre es tancava la jornada amb una pregària. A les eucaristies venia un bisbe de la Conferència Episcopal Tarraconense per acompanyar en aquest camí els catequistes de Catalunya i les Illes. Cada bisbe va subratllar un dels molts aspectes a tenir en compte a la catequesi. Monsenyor Ricard M. Carles va dir: "Hem de preocupar-nos especialment de les mancances espirituals que pateix el nostre món". Monsenyor

Antoni Deig: "Pel baptisme hem estat cridats, elegits i enviats a sembrar la bona llavor de l'evangelí de Nostre Senyor Jesucrist". Monsenyor Lluís Martínez Sistach: "La catequesi no és sols un ensenyament. És sobre tot una vida que ens fa viure i celebrar la nostra fe". Monsenyor Josep M. Guix: "Vosaltres dones, que teniu més sensibilitat, i saber expressar el missatge amb més amor...".

Amb el lema "Per fer conèixer clarament el misteri de l'E-

Unes mil persones han dedicat un temps de l'estiu a la seva formació catequètica. El marc de la trobada ha estat el col·legi de la Salle Bonanova.

vangeli" va inaugurar-se la I setmana de l'Escola d'Estiu. Monsenyor Antoni Deig va parlar amb entusiasme i esperança de la tasca dels catequistes en un món dominat per la increença i la desculturització religiosa. Immediatament van començar els cursets —uns 33 entre Barcelona i Tarragona—. L'oferta és molt àmplia i s'adequa cada any a les demandes i a les necessitats de les diver-

ses diòcesis de Catalunya i les Illes. Hi trobem des de l'Escola bàsica de Catequistes fins a la de Responsables de la Catequesi, passant per la Catequesi de Joves, la Catequesi d'Adults, la Catequesi Familiar, el Cant a la Catequesi, l'expressió corporal, el dibuix i l'expressió plàstica, el vídeo, els audiovisuals, el conte, la litúrgia, el lloc del prevere a la Catequesi, i el tema de la Verge Maria, per

aquest Any Marià. Per a l'any vinent es té pensat el curset Catequesi cristiana i ecologia.

El dissabte 23 a les dotze del migdia es va celebrar l'eucaristia de cloenda amb la presència del cardenal arquebisbe de Barcelona, Narcís Jubany. En la seva homilia va insistir en la importància de ser catequistes aquí i ara, a Catalunya i a les Illes, "s'ha de fer catequesi en català i a la catalana, penseu que Catalunya té mil anys d'història, i els cristians 2000", considerant aquesta Escola d'Estiu per a Catequistes emmarcada en les celebracions del mil·lenari de Catalunya. Va continuar, "la pastoral s'ha d'encarnar en la història i en la vida del poble. (...) L'Església us ho demana, el poble us necessita. (...) Les arrels cristianes de Catalunya i dels altres pobles, no sols no es marceixen, sinó que aporten nova saba al nostre arbre, l'Església". I va acabar dient: "Donem un testimoniatge amb valentia i amor enmig del nostre poble".

N.O.P.

Monsenyor Antoni Deig, president del SIC

"L'ensenyament ha de ser integral i sistemàtic"

Monsenyor Antoni Deig, bisbe de Menorca, és com l'aire fresc de la marinada i la calma serena de ses Illes —com diuen els menorquins—. Acompanyant-se de gestos suaus i amb un subtil sentit de l'humor fa un breu recorregut pel seu primer any de president del SIC (Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes).

—Què ha representat aquest primer any de president del SIC?

—Ha estat una continuació —fa una pausa— i és que el SIC pretén ser una eina al servei de les Delegacions Diocesanes de Catequesi. Els diversos departaments del SIC s'han reunit i han preparat els cursos de catequesi. També, enguany es va fer una reunió al mes de maig d'uns 30 catequistes (un catequeta és un teòleg especialista en catequesi) i en Rovira Belloso presentà la ponència sobre la increença. Després es féu un diàleg molt enriquidor, ja que és un tema important que ens afecta a tots de manera especial.

—Quin és l'objectiu prioritari d'aquests propers anys?

—Mira, ha estat, és i serà la formació de catequistes. Vam tenir una reunió a Poblet (a casa dels salesians) el 2 i 3 de juliol i vam tractar aquest tema i diverses facetes complementàries com l'actualització dels llibres de catequesi que serveixen molt per a la formació, però alguns estan desfasats. I un catequista no pot explicar una cosa per una altra. Tal com diu Joan Pau II, la catequesi ha de ser integral i sistemàtica. És el fons bàsic.

En aquesta trobada en Miquel Barberà va parlar del tema de la increença i va remarcar la manca

de formació dels cristians en una societat com la nostra. ¿Com podem ficar-hi Jesucrist?

—De cara al funcionament de l'escola d'estiu, es preveu alguna novetat?

—Bé, segons la demanda, cada any s'estudia la continuïtat dels cursets. Alguns hauran de desaparèixer, altres s'hauran de fer sempre i també n'hi haurà que es faran alterns. Ara per ara s'imparteixen 33 cursets entre les dues escoles d'estiu. Trobem necessari consultar amb els mateixos catequistes. En acabar l'Escola d'Estiu, es passa un qüestionari per valorar-la en general. Normalment estem molt contents dels professors i la gent marxa més ben formada, que és l'important.

—Hi ha algunes dificultats concretes?

—La dificultat rau en el nombre d'alumnes, que va en augment. Avui s'arriba a 900 entre les dues setmanes, uns 450 a Barcelona i uns 350 a Tarragona, 70 professors organitzen les classes dels cursets. Quan va començar l'Escola d'Estiu només durava una setmana, però s'ha fet necessari descentralitzar i diversificar els cursets. La relació humana és molt positiva, igual que l'ambient i l'enriquiment que això comporta. Somriu i afegeix—: Per exemple, sempre et vénen catequistes dient

"mossèn, si els altres catequistes tenen els mateixos problemes que nosaltres!".

—S'ha de potenciar algun aspecte de l'Escola d'Estiu?

—En aquests vuit anys s'ha avançat en integració. Tanmateix hi ha moltes dones —en dir això sembla que li vingui una idea divertida, perquè els seus ulls somriuen amb una deliciosa malícia—. És clar que als homes, venir a l'Escola d'Estiu els pot ser més difícil per la feina. Però també és veritat que les dones són més agorades. Sempre s'ha cregut que l'Església és cosa de dones —riu. L'Església ha potenciat el feminisme... Els homes senten més respecte a donar el pas.

—A l'Escola d'Estiu es palpa molt el sentit d'Església.

—Sí, els bisbes es preocupen de la catequesi i de la formació dels catequistes. A l'eucaristia de cada matí ha vingut un bisbe a celebrar-la: Ricard M. Carles, bisbe de Tortosa, Lluís Martínez Sistach, bisbe auxiliar de Barcelona, Josep M. Guix, bisbe de Vic, Narcís Jubany, arquebisbe de Barcelona i jo mateix. Perquè és fonamental la tasca que realitzen els catequistes en el món d'avui. A Tarragona van ser presents el bisbe d'Urgell, Joan Martí Alanís, el de Lleida, Ramon Malla i el de Tarragona, Ramon Torrella.

I amb un gest senzill de mans dona per acabada la conversa. Ha fet molta feina en aquesta VIII Escola d'Estiu per a Catequistes. Desapareix pausadament i sense soroll. D'ell, en queda un somriure.

N.O.P.

Monsenyor Deig afirma que l'objectiu prioritari és la formació dels catequistes.

La trobada anual del David, amb la participació d'un miler de joves, es va fer en el gran marc del Seminari Diocesà de Madrid-Alcalà aquest estiu. Va iniciar-se amb una pregària comuna que marcava el sentit i el contingut: Evangeli, música i joves. Als matins es feia una pregària que podia ser: la litúrgia de les hores, de lloança, de contemplació, sàl·mica, etc.

Va haver-hi una triple presència italiana. Giosi Cento, prevere i compositor, amb dotze discs enregistrats i més de cent concerts anuals, va dir que "la generació actual es troba envoltada d'una societat materialista, que la música eclesial no ho és, perquè expressa espiritualitat". Aquest sacerdot que treballa en una zona rural molt pobre, creu que "avancem cap a una valoració justa, ferma i esperançada d'aquesta jove música catòlica i que a Espanya el David és un testimoni."

L'altre italià present, també prevere, era Guiseppe Moscati, compositor, cantant, i responsable musical d'Edicions Paulines a Itàlia. Ha enregistrat dos disc i abans que acabès el David-88 va anunciar la seva "proposta de celebrar un festival internacional bi o trianual de la música jove d'Església". El matrimoni catòlic de compositors i cantants format per Francesca Lota i Bernardo Lafonte, amb una veu excel·lent, completaven la presència italiana.

La presència anglesa

D'Anglaterra va arribar Garth Hewitt, pare de família, cantant, compositor conscient, sobretot, de la pobresa extrema i la injustícia que hi ha en alguns països. Amb nombrosos discs enregistrats, ha

El multifestival David-88 aplega joves d'arreu d'Europa

Una mostra important de la música d'Església

Catalunya Cristiana va ser l'únic mitjà informatiu acreditat en el multifestival David-88. Aquest és un encontre cristià de música i d'art contemporani. És un temps de pregària, reflexió, diàleg i concerts. La representació catalana va ser notable, enmig de les altres, vingudes de la resta d'Espanya i d'Europa.

presentat un programa de música religiosa contemporània a la televisió i és membre del comitè organitzador del Festival Greenbelt, que ha reunit trenta mil assistents i s'ha celebrat en 15 ocasions. Per a ell "el futur és sinònim d'unió en la comunió i el David-88, és un camp excel·lent per a la mostra de la varietat musical dins de l'Església."

D'Espanya cal remarcar la participació d'un grup molt jove i amb un testimoni molt ferm de fe en Jesucrist, anomenat "Africa Dividida". El seu concert va causar impacte. Provenients de Burgos i amb 4 anys d'història, les seves lletres reclamen el manament de l'amor, la solidaritat i la pau. També s'ha de destacar "Brotos de Olivo" (Huelva) i "Alberto y Emilia" (Palencia).

José Ramon Urbietta, delegat de Pastoral de Joves de la Diòcesi de Madrid-Alcalà, va dir en la seva homilia que "a l'Església, en aquest temps, manquen profetes, persones que visquin la Pa-

Façana del Seminari Diocesà de Madrid-Alcalà on es va celebrar el Multifestival "David-88"

raula de Déu i se n'alimentin. Dins de nosaltres hi ha un profeta, una possibilitat de profecia, de denúncia, de construcció d'un món diferent. Nosaltres som profetes i fills de profetes. La

profecia és un encontre entre la història i la Paraula de Déu. Si en aquesta societat trobem marginació, pobresa, explotació, abús, misèria, racisme, i la Paraula de Déu anuncia pau, llibertat, fraternitat, aleshores fa falta un compromís.

El missatge dels catalans

Pel grup, i el contingut del seu espectacle, el Musical don Bosco va ser el que va merèixer els aplaudiments més espontànies i vius. El pare Joan Faner, guionista i responsable del Musical a Catalunya, salesià que treballa amb els joves terrassencs, va afirmar que "la marxa del Musical és imparable". Joan-Lluís Playà també salesià, va valorar el David-88 molt positivament: "El jovent viu el que canta. La música és un vehicle per arribar molt lluny". El teclista d'Ictus, un grup del barri barceloní de la Sagrera, va donar un testimoniatge

excel·lent d'esperança i d'ul·lúsió en una entrevista. En Toni Torrelles, germà marista i la Maria del Mar, de Kairoi, varen refrescar l'ambient amb les seves cançons. La valoració d'en Toni era positiva. Pere Codinach, fundador del moviment HORA-3, va declarar "en tinc una bona impressió. En el taller que duïa (Hora-3 per a l'encontre amb el Crist) hi he copat una inquietut per la formació i l'associacionisme cristià".

La història del Multifestival

El Multifestival David nasqué el 1986 com una iniciativa d'un grup de cristians, l'objectiu dels quals era crear un espai d'encontre per a tots els creients. Pretén escurçar les distàncies entre un Evangeli sempre interpelador i un món en canvi imparable. La primera edició es celebrà a Toledo (1986) i el 1987 a Alcalà d'Henares.

L'ideari del Multifestival diu que no hi ha art vertader si no aconsegueix de connectar amb les inquietuds rellevants de cada moment històric. Pretén ara per ara, obrir camins i estimular la creativitat dels cristians per a que l'Església i el seu anunci s'enriqueixin artísticament. Acull l'Església decidida a reconèixer a Crist entre els estudis d'enregistrament, el focus de llum de colors i els discs de totes les FM. ¿Què pensar d'un Evangeli que mai pot ser sintonitzat en el dial de milions de joves que troben en el llenguatge de la música —més enllà de les obsessions puristes— els seus senyals d'identitat generacional? Per aquesta senda camina el David.

JOAN D'ARQUER
i TERRASSA

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 400 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

La nostra fita és que tots els més de 1.500 missioners i missioneres de les diòcesis catalanes puguin rebre el setmanari. La comunicació amoroseix la solitud i dona el confort de la comunió fraternal.

Cada setmana en publiquem una relació. ¡Sigueu "padrins" d'aquests germans i germanes nostres!

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

EMETERIO PEREZ
COLEGIO ZORRILLA DE SAN MARTIN
C/. JOSE ELLAURI, 527
MONTEVIDEO URUGUAY 10.530.- Ptes.

RAMONA MINGUELL
Ap. aéreo 265 Ancianato
QUIBDO
COLOMBIA 10.530.- Ptes.

JOSEP LLAMAS
535 OSAKA-shi ASAHI-KU
102 TAISHIBASHI 1-1-27
JAPÓ 14.080 Ptes.

SOR MARGARITA DE CRIST REI
TINDINYO CARMEL
P.O. BOX 12
247 KAIMOSI
KENYA - EAST AFRICA 11.280 Ptes.

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms
Direcció Tel
Població D.P. Província

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

- ☐ taló que adjunto
☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització

Domiciliació: Banc/Caixa
Sucursal nº
Nº compte corrent
Població Província

Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població: Data
Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

L'esbart dansaire de Rubí a Mèxic

El dia 29 de juliol aquest grup ha fet una gira de 18 dies per l'Estat de Mèxic, havent actuat a Puebla, Ciudad

Victoria, Monterrey, Saltillo, Guadalajara i al Palacio de Bellas Artes del Districte Federal. L'han acompanyat la

cobla Ciutat de Terrassa, segons l'organització que procuraren les JIF-Catalunya i l'Orfeó Català de Mèxic.

L'esbart dansaire de Rubí

L'ESBART DANSAIRE DE RUBÍ, que començà les seves activitats l'estiu del 1923, ha cercat un nou camí per a la presentació dels balls tradicionals dels Països Catalans: restar fidels al contingut tradicional de les danses i a la manera de ballar del poble, però donar a les seves interpretacions tota la riquesa i la condició tècnica habituals en el ball escènic, convertint els documents tradicionals en elements acuradament organitzats en un espectacle de dansa catalana.

Albert Sans, el seu Director des de 1955 ha anat elaborant un ballet català que permeti, a l'estil dels grans ballets d'altres països, un autèntic espectacle de dansa, dintre les coordenades del ar-

relament tradicional en la seva inspiració, el criteri popular en la creació coreogràfica i la tècnica de dansa escènica, sense caure en el parany que significa la imitació de l'estil del "clàssic".

En l'història de l'ESBART DANSAIRE DE RUBÍ, les innumbrables ballades en diferents escenaris i places del país i les actuacions notables als millors escenaris de Catalunya avalen la seva trajectòria artística, i mereixen especial esment les seves repetides actuacions a l'estranger, així com la seva presentació al Palau de la UNESCO a París a iniciativa de la Conselleria de Cultura de la Generalitat, la seva participació en els "Cants i Danses del Llibre

Vermell" de Montserrat, les representacions dintre la temporada coreogràfica del Gran Teatre del Liceu de Barcelona, l'enregistrament per la BBC de Londres a la sèrie televisiva "The Magic of Dance" presentat per Margot Fonteyn y la col·laboració amb Enric Majó en l'espectacle de Salvador Espriu, "Setmana Santa".

El seu actual repertori aporta una visió general dels diferents tipus de dansa catalana, assumint peces tradicionals com "La Bolangera", "La Galà", "Les Gitanes de Rubí" o "El Carnestoltes", per tal d'introduir en el fet escènic aquests documents, que representen d'alguna manera el principal moment de la inspiració actual.

RACÓ DEL LLENGUATGE

Els prefixos (i 2)

ALBERT PERA

Quan el prefix és fort, és a dir, quan consta de dues síl·labes, i per tant, una d'elles té accent tònic, o bé té una sola síl·laba, però forta, aleshores en resulta un veritable mot compost de dos elements amb sengles síl·labes tòniques.

Així tenim: contrasenya, entreacte, sobreviure, sotabarba, forasenya, menysprear, proppassat, quasi-unanimitat, malpensat, benestar. Són uns quants exemples la primera part dels quals és una preposició o un adverb que, per separat intercalem en les converses o en els escrits.

Després hi ha els formats per preposicions inseparables com: internacional, intramuscular, superhome, suprarenal, submarí, antediluvià, circumval·lació, ultramar, semicercle, postverbal. Aquests elements de composició o prefixos adjunts a altres mots, que per si sols no ens serveixen, són provinents de mots llatins i ens han pervingut intactes, per tal com no han estat modificats per l'ús i són presos directament del llatí escrit. També n'hem manllevats uns quants al grec, pel mateix procediment. Són: antiestètic, arximilionari, autosuficiència, neoclàssic, microfilm, protomàrtir, hipersensible, hipodèrmic, pangermanisme, decàpolis, hectòmetre, quilòmetre, monosíl·lab, politeisme, tetrarca.

De la mateixa manera que en les comparances entre el castellà i el català, com amb qualsevol altre idioma, constatem que l'ús de les preposicions canvia segons l'ús que en fa de manera original i pròpia cada llengua, també veiem que no pocs verbs prefixats difereixen, en català i en castellà, per causa de la diferent utilització dels prefixos, que ja hem vist com la majoria són preposicions, separables o inseparables.

Així, doncs, si volem traduir la frase: "Després de abofetejarle le fusilaron", haurem de fer diferents del castellà tots dos verbs pel que fa al prefix, i dir: Després de bufetejar-lo el van afusellar.

I com aquestes podem establir les següents oposicions, amb supressió de prefix en català: clivellar/"agrietar", collar/"atornillar", compassar/"acompassar", covar/"incubar", condicionar/"acondicionar", farcir/"rellenar", greixar/"engrasar", moblar/"amueblar", travessar/"atravesar", turmentar/"atormentar". Amb supressió de prefix en castellà: adormir/"dormir", alliberar/"liberar", amidar/"medir", arrodonir/"redondear", assecar/"secar", embenar/"vendar", empal·lidir/"palidecer", esmentar/"mencionar". Amb canvi de prefix: avaluar/"evaluar", destorbar/"estorbar", dipositar/"depositar", assajar/"ensayar", empestar/"apestar", encertar/"acertar", endevinar/"adivinar", encunyar/"acuñar", escometre/"acometer", escurçar/"acortar". Per dir-ne només alguns exemples.

PERLES ORTOGRÀFIQUES

El gegant Rebenta-xarxes no està de sort amb l'ortografia. Li han rectificat la v del nom però s'han oblidat del guionet imprescindible en tots els mots compostos, la segona part dels quals comença amb x.

COSTUMS I TRADICIONS

Santa Helena... catalana

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Encara que sigui a festa passada i per allò de què tots els sants tenen octava, deixeu-me parlar, avui, de santa Helena que fou el dia 18. Ben entès que no penso referir-me a la mare de Constantí, el primer emperador cristià, que va anar amb ell a l'Orient on va trobar-hi la Creu de Crist.

I doncs de quina parlareu? preguntarà algun lector. De santa Helena... catalana. Vet ací. Perquè els catalans tenim certa propensió a atribuir-nos fets, coses i gent per alimentar el nostre patriotisme. I si no ho podem provar històricament, recorrem a les llegendes, com en el cas de la Santa Creu a la qual, com a santa Eulàlia és dedicada la catedral barcelonina.

Segons la llegenda, sant Jaume va predicar en una muntanyeta de pins i en acabar, va formar una creu amb dues branques i la plantà a l'indret on, més tard, s'hi erigí el gran temple.

Anem ara, sense més giragonses, a trobar a l'Helena, filla de Cabrera de Mataró i d'un pare borratxí i malversador. Tant que acabà en la més absoluta misèria. La seva filla, en canvi, era soferta, pura, angelical i virtuosa, cosa que tenia tothora sulfurat al diable, el qual va presentar-se al pare oferint-li fer-lo cent vegades ric si li donava la filla.

El mal home accedí. Tanmateix aquella mossa li feia més nosa que servei. Així, convingueren que a la nit, el diable es presentaria a la casa per endur-se'n la noia.

Quan arribà el maligne, el pare va dir a la filla que algú demanava per ella. La noia, des-

prés de senyar-se obrí la porta. No hi havia ningú. Més tard el diable digué al pare que havia fugit perquè la noia s'havia persignat i que li tallés el braç dret perquè no pogués fer-ho. Així fou com la pobra noia perdé el braç dret, després l'esquerre, més tard la llengua perquè s'havia senyat de paraula, fins que el diable, fastiguejat perquè es senyava de pensament, fugí per sempre. I el pare foragità la filla, sense braços i muda.

Helena anava pel món sense poder-se valdre ni per menjar, ni per demanar caritat, quan passà el senyor del castell de Burriac que se n'enamorà; se l'endugué al castell i s'hi va casar. Quan la dona estigué a punt de tenir un fill, el senyor hagué d'anar a la guerra, encarregant a la seva mare, la cura de la muller i del fill. La sogra, però, així que nasqué l'infant, va posar-lo en un farcell que penjà al coll de la seva nora i els foragità de casa.

Altres cop abandonada, però no sola, car tenia el fill, anava errant quan, assedegada s'inclinà damunt d'un rierol per beure. S'ajupí tant que el nen va caure a l'aigua i la mare suplicà, de pensament, l'ajuda divina. Al l'instant li cresqueren els braços, se li desfermà la llengua i pogué salvar l'infant.

Es refugiaren en un casalot on un dia va aturar-s'hi a reposar el senyor de Burriac que tornava de la guerra i encara que aquella dona li semblava la seva muller, no s'ho creia perquè tenia braços i parlava. Aleshores el fill va exclamar: —Pare, que no voleu dir res a la mare?

Oi que és una bonica llegenda?

REALLS de Catalunya

DIUMENGE

21

• PALAFRUGELL
Parc Infantil, 18 hores
Animació: FOC FOLLET I
L'ESPIADIMONIS
Espectacle: FARCELL DE FESTA

DIMECRES

24

• BEGUR
Pati Escoles Velles, 22 hores

Màgia: XEVI

Espectacle: XEVI, LA MÀGIA EN LLIBERTAT

DIJOUS

25

• TORROELLA DE MONTGRÍ

pl. de la Vila, 18 hores
Pallassos: XIP-XAP

Espectacle: QUE NO ESMORZEM?

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concert entrevista.

LLANES ARDILLA

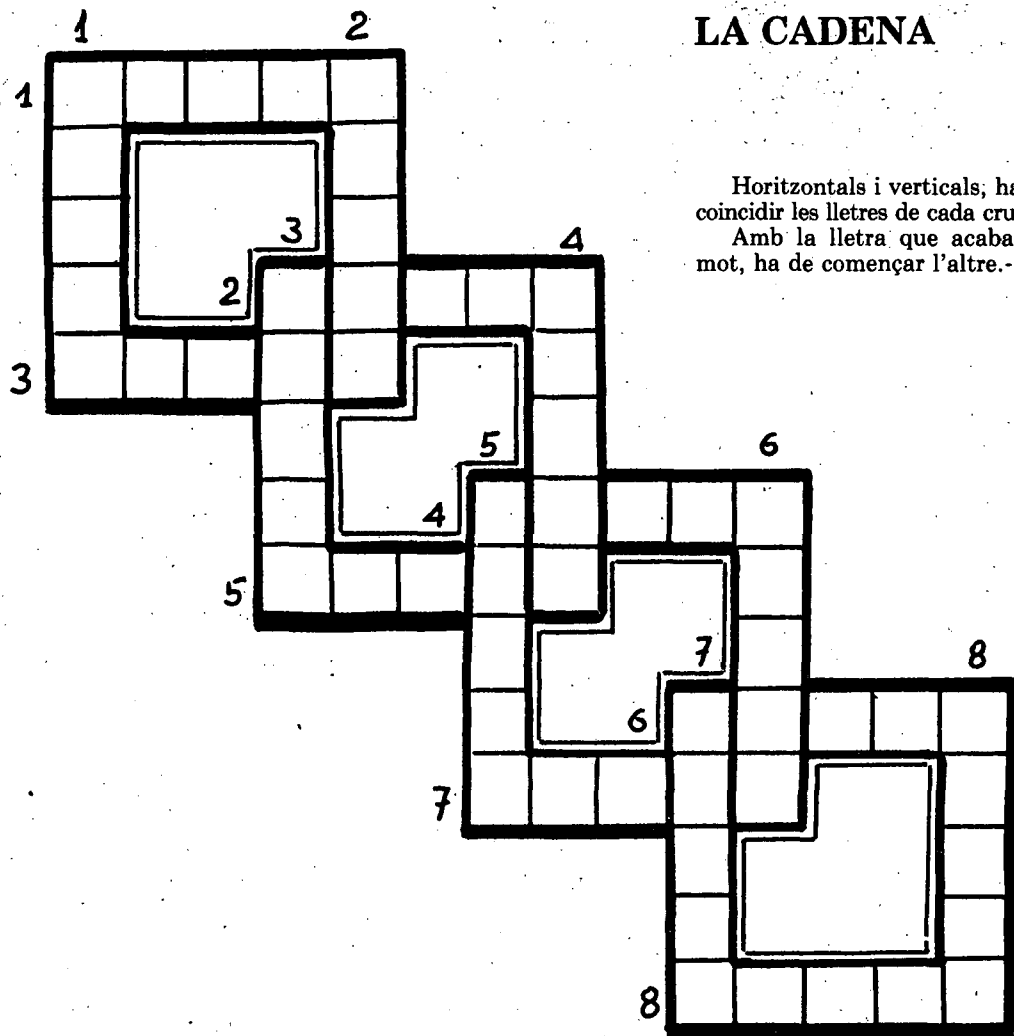
Orientació de punt. Jerseis d'encàrrec.
Teixits de batista brodada i organdí.

Diputació, 405, entre Nàpols i Sicília.
Tel.: 232 65 15 - 08013 BARCELONA

ENCREUATS

Per ROSA COLLELL

LA CADENA

Horitzontals i verticals, ha de coincidir les lletres de cada cruïlla. Amb la lletra que acaba un mot, ha de començar l'altre.

HORITZONTALS

- Os de la cama que s'aparella amb el peroné.
- Pl. Competicions esportives especialment de golf i darrerament també de tennis.
- Guany, profit que hom treu d'alguna cosa.
- Plena de presumpció i vanitat infundada.
- Que té atrició.
- Ideal, molt apte.
- Candela menuda per encendre foc amb el cap que té.
- Lloc on viuen els monjos trapencs.

VERTICALS

- Modalitat motociclista.
- La cena fraterna de l'antiga Església "Sopar".
- Disbauxa, desenfrenament en una cerimònia.
- Ciutat de l'estat de Gujerat, missió amb malalts de Hansen, atesa per Missioners catalans.
- Que guarda fidelitat.
- Inofensiu que no fa ni bé ni mal.
- Element que atrau els metalls.
- Pàtria d'Ulisses.

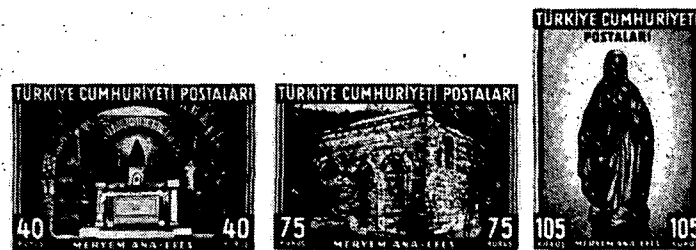
Solucions

- VERTICALS
- 1.- Trial.
 - 2.- Agape.
 - 3.- Orgia.
 - 4.- Surat.
 - 5.- Fidel.
 - 6.- Anod.
 - 7.- Imant.
 - 8.- Itaca.

- HORITZONTALS
- 1.- Tibia.
 - 2.- Opens.
 - 3.- Lucre.
 - 4.- Fatua.
 - 5.- Atrici.
 - 6.- Idoni.
 - 7.- Llumi.
 - 8.- Trapa.

FILATÈLIA

Per ENRIC GRAUPERA

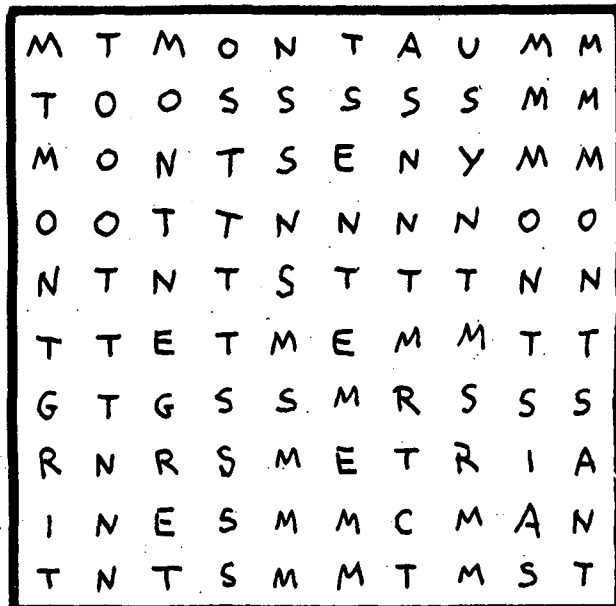
LA CASA DE LA VERGE

Antiga, bonica i històrica és la sèrie de segells emesa l'any 1953, a Turquia, i enguany, celebrant-se l'Any Maria és de gran actualitat. La sèrie està dedicada a la casa en la qual, segons la tradició, hi residí Maria, acompanyada de Sant Joan Evangelista, des de la resurrecció de Crist fins a la dormició de Maria. Es troba a Efes. La sèrie té sis segells. Els tres que presentem avui ens mostren l'interior de la Casa de la Verge amb l'altar, la vista exterior de la Casa i la imatge de Ntra. Sra. de la Medalla Miraculosa.

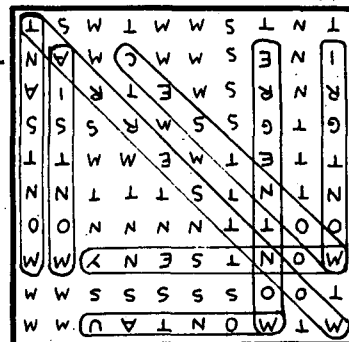
SOPA DE LLETRES

Per SNOOP

CERCAR 8 SERRALADES DE CATALUNYA

Solució

HORIZ: Montau, Montseny, Montnegre, Montgrí, Montsant, Montsià, Montserrat, Montsec.

JEROGLÍFIC

Per SNOOP

PROFETA

MAL

Solució al 464

DESXIFRA'L

(DD) DES (5) XIFRA L

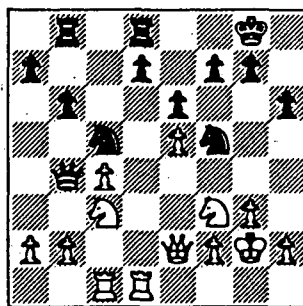
ESCACS

Per JAUME MORA

DIAGRAMA 235

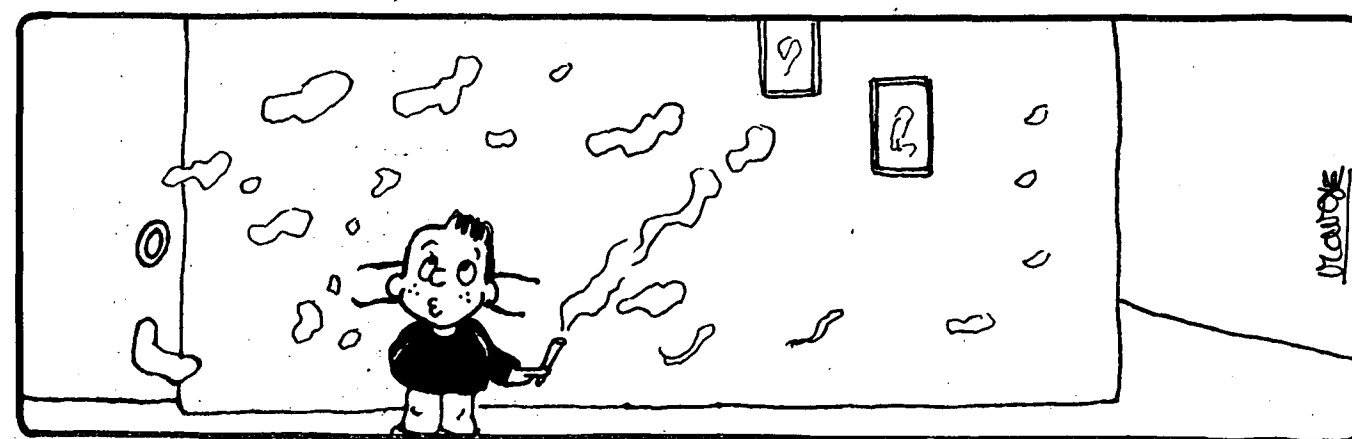
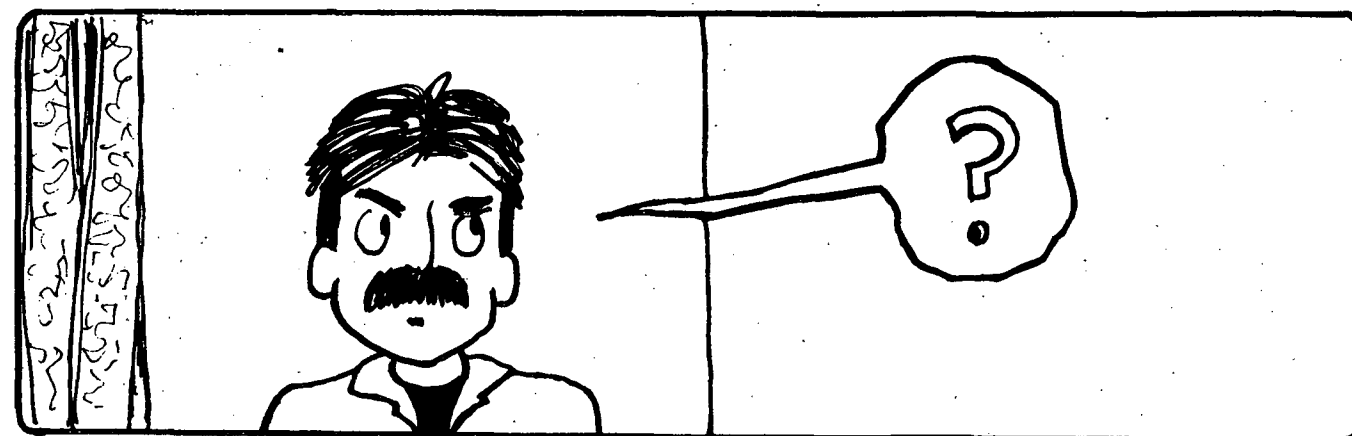
Blanques juguen i guanyen.

Observeu que els cavalls serveixen el centre i es vigilen els uns als altres. Només la dama negra ha estat agosarada i ho pagarà car.

Solució al Diagrama 234

1...g7-g6, 2 f5xg6 Ce6-g7, 3 Dh5-h6 Cb4-d3+, 4 Re1-f1 Cd3xc1, 5 Dh6xg7 Dd8-d3+ Rf1-f2 0-0-0, i guanyen.

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 420

Històries d'Eixerits

La rosa i les punxes

No sé per què les roses han de tenir les tiges amb punxes. Si és per autodefensa, van arreglades: uns bons guants i unes bones tisores, i els jardineros no en deixen ni una.

Aquella bona amiga de la mare, em donà un pom de roses del seu jardí, mig embolicat amb paper de cel·lofana. Al moment, les punxes el foradaren, i feia riure perquè semblava que cremés, i no sabia com agafar-lo.

Pel camí, cap a casa, he parlat amb les roses. N'hi havia de dues o tres classes.

—Totes teniu punxes?

—Sí, que no ho veus?

—Ves, potser en algun lloc del món hi ha roses sense punxes. Bé, i per què teniu punxes?

—Noi, és la tija que té punxes; nosaltres som flors, boniques i oloroses, i no en tenim de punxes. (La impressió era que s'havien ofès).

—Em sembla que fugiu d'estudi. ¿Per què, doncs, les vostres tiges tenen punxes?

—Ah, això és una altra cosa. Deu ser per recordar que una rosa, com totes les flors, s'ha de tractar amb molts miraments; o potser perquè qualsevol que passi no ens torci el coll; i per fer pensar a la gent que "no hi ha goig sense dolor, ni rosa sense espines". (Això últim m'ho ha dit la mare, però, queda bé, oi?)

L'Eixerit

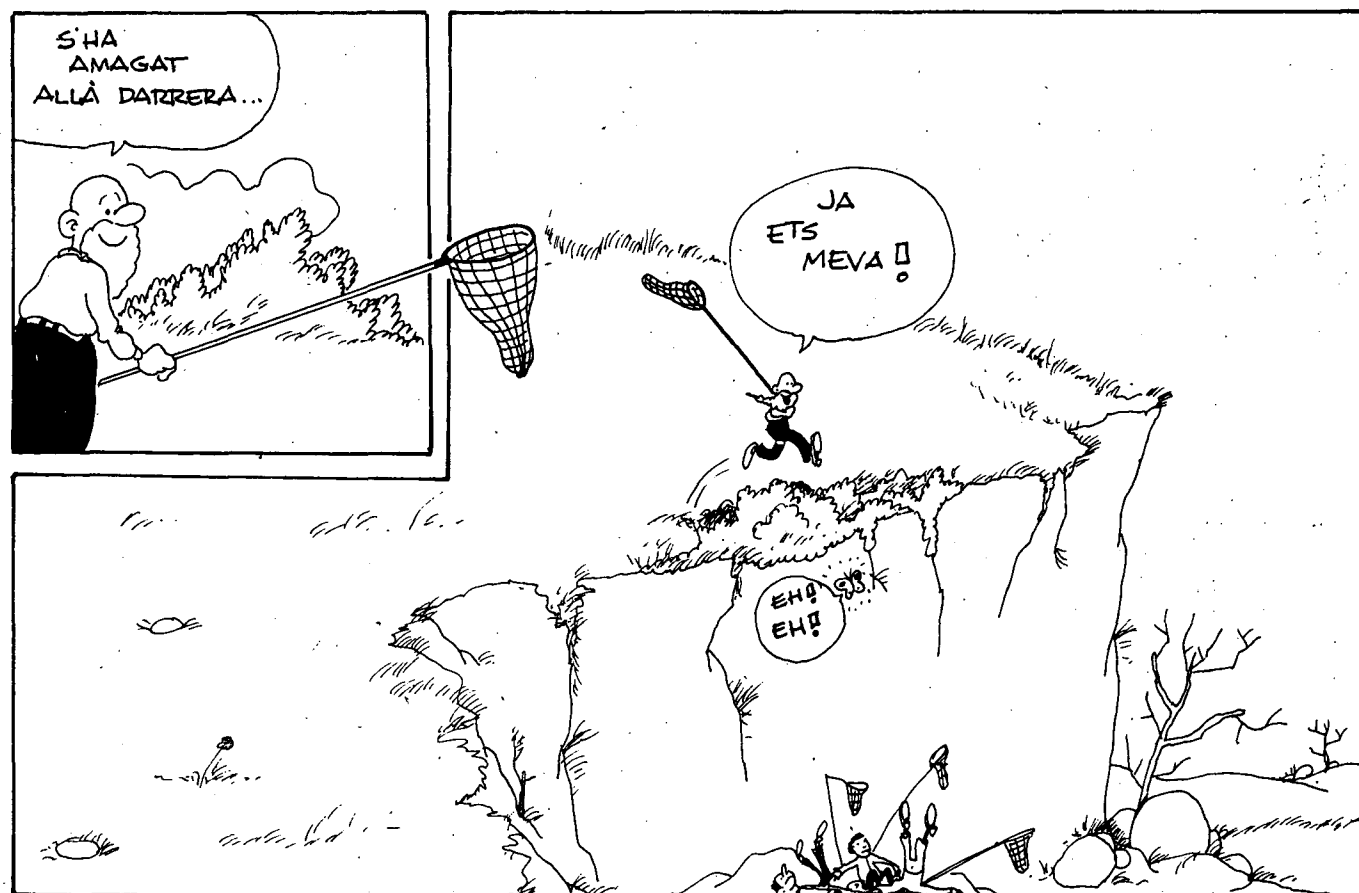
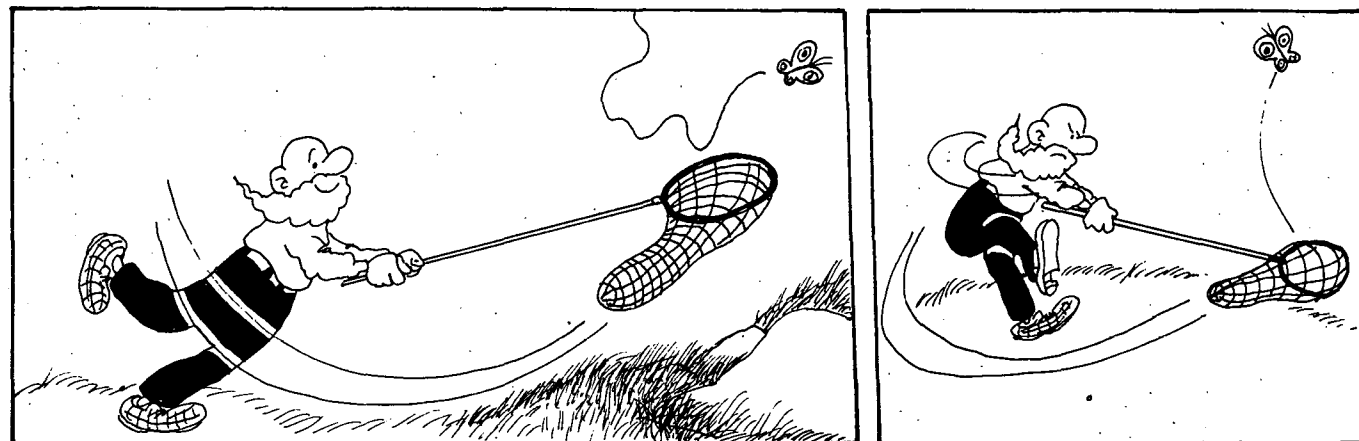
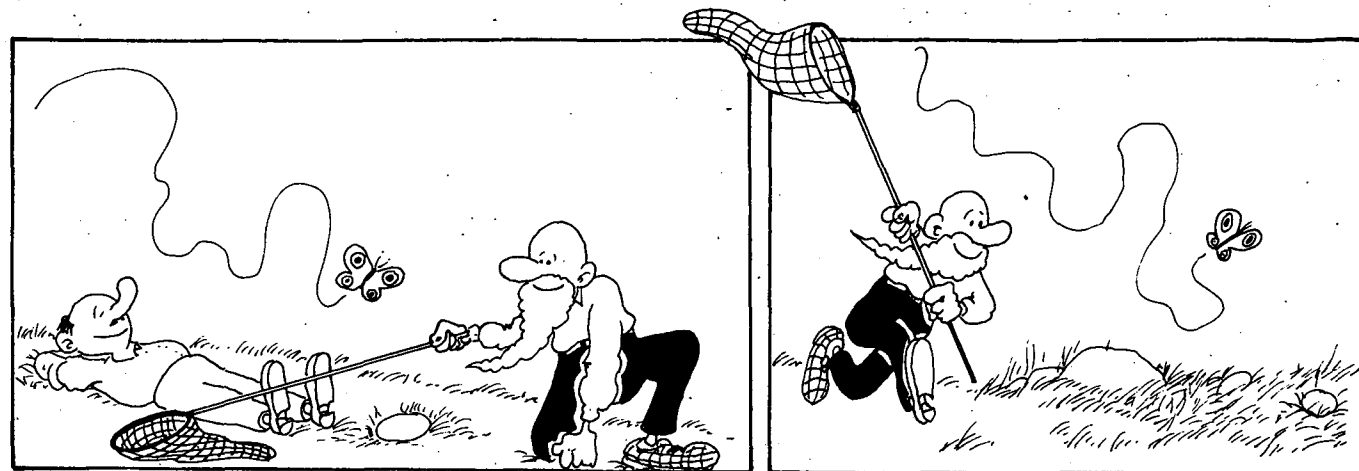
JO VAG A
ESTUDIAR AN-
GLÈS AL MATÍ.
DESPRÉS, A LA
TARDA, ENSENYO
AL MEU GERMÀ
EL QUE HE
APRÈS...

... i AIXÍ
L'ACADÈMIA
ENS SURT A
METAT
DE PREU.

SOC MÉS
EIXERIDA...!

Jesús ens parla

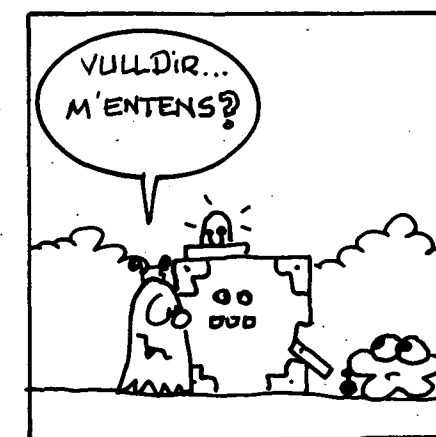
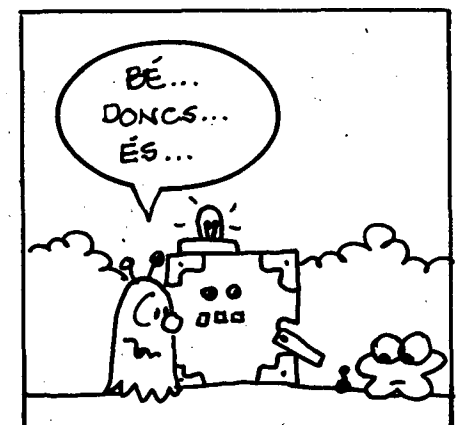
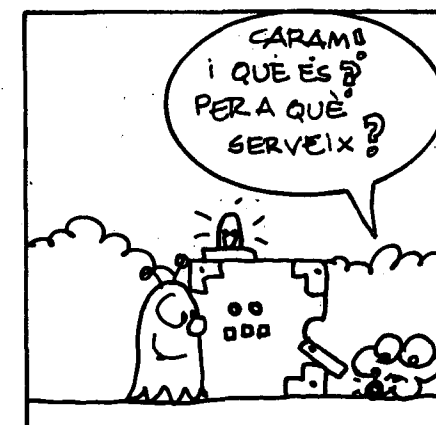
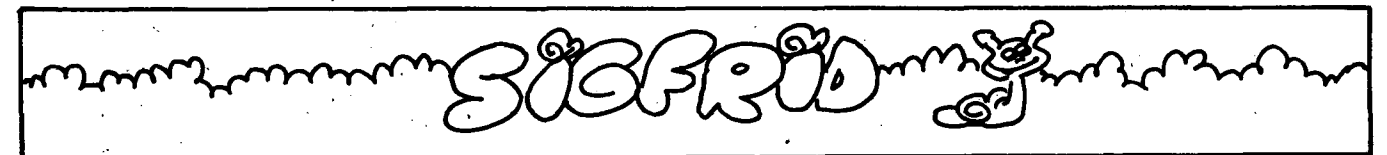
Busquem l'evangelí del diumenge: Evangeli segons sant Joan, capítol 6, versets del 60 al 69 (Jo 6:60-69).

Reflexionem: 1. La gent entenia d'una manera material allò que Jesús anunciava com una realitat sacramental. L'expressió "carn i sang" vol dir la seva persona, la seva vida, sacrificada en el calvari per a salvació de tots.

2. Si això els costava tan de creure, ¿com creurien en la resurrecció? Per això la fe és un gran do de Déu que ens porta a l'acceptació i comprensió d'allò que Jesucrist ha fet i fa per nosaltres.

3. També ara n'hi ha que "deixen" a Jesús. Alguns no en saben res o ben poca cosa perquè ningú no s'ha preocupat de fer-los-hi conèixer; altres al fer-se grans no tenen prou coratge per plantar cara a les mofes que es fan de la religió, a més tenen dubtes i no diuen res a ningú, etc. Simó Pere, dóna una bona resposta: "¿a qui aniríem? Només vós teniu paraules de vida eterna".

El mossèn

DIUMENGE - 21

- 11.00 Opera
"Beggars Opera".
13.30 TV3 Segona Vegada:
"Esports en acció".
15.00 Telenotícies.
15.30 Batman:
"Els ditets del dimoni".
16.00 Jericó:
"Mussolini o Ferretí" (Dual).
16.50 Tarda de capa i espasa:
"Capità Fracassa".
18.30 La història de la guitarra.
19.00 Allo, allo (Cap. 6).
19.30 L'espantaoceles i la senyora King:
"Hamburgueses enverinades".
20.30 Telenotícies.
21.00 30 minuts.
21.30 A cort obert (Dual):
"Desavinences".
23.30 Cita amb l'esport.

DILLUNS - 22

- 13.30 TV3, segona vegada
"Cita amb l'esport".
15.00 Telenotícies.
15.30 Dallas:
16.20 Pel·lícula tarda:
"Trets a la foscor".
18.00 Fi d'emissió.
19.00 International Headlines.
19.30 Pinotxo.
20.00 Dolç i agre.
20.30 Telenotícies.
21.00 Gent del barri - 100 (Dual).
21.30 Cagney i Lacey - 3.
"Més enllà de la porta daurada".
22.30 Telefil.
"El capellà de Tours".
23.35 Telenotícies.

DIMARTS - 23

- 13.50 TV3, segona vegada:
"30 minuts" "Informatiu cinema".
15.00 Telenotícies.
15.30 Dallas:
16.20 Pel·lícula tarda:
"El diable i jo".
18.00 Fi d'emissió.
19.00 International Headlines.
19.30 Pinotxo.
20.00 Dolç i agre.
20.30 Telenotícies.
21.00 Gent del Barri - 101 (Dual).
21.30 Perry Mason.
22.50 Els joves Cap. 1
23.20 Telenotícies.

DIMECRES - 24

- 13.50 Viatge pels rius. Rep.
15.00 Telenotícies.
15.30 Dallas:
16.20 Pel·lícula tarda:
"Trobada a l'abisme".
18.00 Fi d'emissió.
19.00 International headlines.
19.30 Pinotxo.
20.00 Dolç i agre.
20.30 Telenotícies.
21.05 Sorteig especial d'estiu Lotto 6/49.
21.10 Gent del barri - 102 (Dual).
21.45 Informatiu Cinema.
22.15 Cinema 3:
"La història de Bruce Pearson".
24.00 Tramuntana.
00.30 Telenotícies.

DIJOUS - 25

- 13.50 Ni carn ni peix.
15.00 Telenotícies.
15.30 Dallas:
16.20 Pel·lícula tarda:
"El ciutadà es rebel·la".
18.00 Fi d'emissió.
19.00 International Headlines.
19.30 Pinotxo.
20.00 Dolç i agre.
20.30 Telenotícies.
21.00 Gent del barri - 103 (Dual).
21.30 La casa dels famosos.
22.00 Esports flash.
22.15 Motor a fons.
23.50 Telenotícies.

DIVENDRES - 26

- 13.50 TV3, segona vegada:
"Esports flash".
15.00 Telenotícies.
15.30 Dallas:
16.20 Pel·lícula tarda:
"Diamants a go-go".
18.00 Fi d'emissió.
19.00 International Headlines.
20.00 Dolç i agre.
20.30 Telenotícies.
21.00 Gent del barri - 104 (Dual).
21.30 Si, Primer Ministre:
22.05 Ràdio Cincinnati:
"Maco, nou i extraordinari".
22.35 Projecte Atlàntida.
23.35 Telenotícies.
23.55 Cinema de mitjanit:
"La verge de Nuremberg".

DISSABTE - 27

- 14.20 Sardanes.
14.45 Càmera oculta.
15.00 Telenotícies.
15.30 Els Barrufets.
16.00 Esports en acció
17.30 Retrat: "Yukio Mishima".
18.30 Recitals d'estiu.
"Ruben Blades".
19.30 Jocs Olímpics.
20.00 Vida salvatge (Dual):
"L'alcio".
20.30 Telenotícies.
21.05 Sorteig especial d'estiu de la
Lotto 6/49.
21.15 Magnum (Dual):
22.00 Futbol
"Figueraes-F.C. Barcelona".
24.30 Jazz.
"Stan Getz".

DIUMENGE - 21

- 2.25 Música golfà.
3.25 El fugitiu:
"Un lugar en la oscuridad".
4.15 Llarg-metratge:
"Emmanuelle negra".
5.50 Documental.
7.45 Llarg-metratge:
"La ex-Sra. Bradford".
9.00 Informe setmanal. Repetició
10.00 El dia del Senyor - Santa Missa
11.00 48 hores.
11.05 Concert.
12.05 Poble de Déu.
12.35 Okavango
13.30 Segon ensenyament.
14.30 48 hores.
15.30 El temps.
15.35 Els petits picapedra.
16.05 Estrenes TV:
"Tiempo de triunfo".
17.40 Si ho sé no vinc.
18.40 Dibuixos animats.
19.10 La clínica de la Selva Negra:
"El hombre de la maleta".
20.00 El món secret.
20.30 48 hores.
21.00 A portada.
21.30 La vida segueix.
22.35 Diumenge cinema:
"¡Arriba Hazaña!".
00.15 48 hores.

DILLUNS - 22

- 8.00 Bon Dia.
8.30 Telediari Matinal.
9.00 Al matí.
10.00 Quatre homes per a Eva - 65.
11.50 Dinastia - 113.
13.00 L'ocell boig
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'Informatiu Migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 L'Equip "A".
16.25 Un estiu tal qual.
18.00 Avanç Telediari.
18.05 Els móns de Yupi:
18.30 Pensa-ho demà.
19.00 A mitja tarda.
19.30 De pel·lícula.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.10 Jocs sense fronteres.
22.40 Tres estrelles.
23.10 Documents TV
14.00 Telediari - 3.
00.20 Telesport.

DIMARTS - 23

- 8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Pel matí.
10.00 Quatre homes per a Eva - 66.
11.50 Dinastia - 114.
13.00 Scooby Doo
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'Informatiu migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 L'Equip "A":
"La misión de la paz".
16.25 Un estiu tal qual.
18.00 Avanç telediari.
18.05 Els móns de Yupi.
18.30 El misteri de la flor màgica.
Ep. 7
19.00 La nau terra:
19.30 Entre línies.
20.00 La vida junts:
"Sucedio una noche".
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.10 Amb tu.
22.20 Sessió de nit:
"Hud".
00.15 Telediari - 3.
01.35 Telesport.
00.50 Testimoni.

DIMECRES - 24

- 8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Pel matí.
10.00 Quatre homes per a Eva - 67.
11.50 Dinastia - 115.
13.00 Una vegada era... l'home:
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'Informatiu migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 L'Equip "A":
"El día del juicio".
16.25 Un estiu tal qual.
18.00 Avanç telediari.
18.05 Els móns de Yupi
18.30 Els bessons Edison - 4.
19.00 A tope.
20.00 Un món diferent - 8.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.10 Soldats.
22.05 Cançó trista de Hill Street:
"La canción triste del Sr.
Greene".
23.05 El gos verd.
00.05 Telediari - 3.
00.25 Telesport.

DIJOUS - 25

- 8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Pel matí.
10.00 Quatre homes per a Eva - 68.
11.50 Dinastia - 116.
13.00 Johnny Quest
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'Informatiu migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 L'Equip "A":
"El día del juicio".
16.25 Un estiu tal qual.
18.00 Avanç telediari.
18.05 Els mons de Yupi.
18.05 Musiquíssims.
19.00 Crònica jove.
19.25 Amb les mans a la massa.
19.55 Parlant clar.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.10 Capitán Cook - Ep 2
22.10 Dret a discrepar.
23.40 A mitja veu:
00.10 Telediari - 3.
00.30 Telesport.

DIVENDRES - 26

- 8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Pel matí.
10.00 Quatre homes per a Eva - 69.
11.50 Dinastia - 117.
13.00 Els ossos Berenstain
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'Informatiu migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 L'Equip "A":
"El recodo del río".
16.25 Un estiu tal qual.
18.00 Avanç telediari.
18.05 La llanterna màgica:
19.30 Diccionari de la salut:
20.00 Mash
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.10 Cara a Cara.
22.25 Divendres cinema:
"Chorus line".
00.15 Telediari - 3.
00.35 Telesport.

DISSABTE - 27

- 00.50 McMillan i esposa
2.05 Llarg-metratge:
"Cristóbal Colón".
3.40 Documents TV. Repetició.
4.30 Els llops.

- 5.30 Documental
7.45 Llarg-metratge:
"Encrucijada de odios".
8.05 A tope. Repetició.
10.00 Diccionari de la salut.
"Repetició".
10.30 El mag d'Oz:
10.55 48 hores.
11.00 La bola de cristall.
12.15 Nova gent.
13.15 Loteria.
13.30 L'altra mirada.
14.30 48 hores.
15.30 El temps.
15.35 Isidor:
16.05 Primera Sessió:
17.50 Dibuixos animats.
18.10 Les aventures de Teddy Ruxpin:
18.35 Secrets i misteris
19.00 Número 1.
19.35 La llei de los Angeles - 17.
20.30 48 hores.
21.05 Informe setmanal.
22.10 Dissabte nit.
23.20 L'estrany cas del Dr. Jekyll
y Mr. Hyde - Ep 2
00.20 48 hores.
00.25 Filmoteca TV:
"Los muelles de Nueva York".

DIUMENGE - 21

- 9.30 Santa Missa.
10.30 Objectiu 92.
12.00 Estudi Estadi.
14.50 L'Informatiu cap de setmana.
15.00 Estudi Estadi.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Sessió de tarda:
"Un día en Nueva York".
20.30 Connexió amb Sant Cugat.
20.30 L'Informatiu cap de setmana.
21.00 Debat - 2.
21.30 Connexió amb Madrid.
21.30 Molt personal.
22.30 L'Instant més llarg.
23.00 Certamen d'Havaneres.

DILLUNS - 22

- 12.30 Tele-Europa.
13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
13.05 El meu fill, el meu fill - cap - 3
14.00 Teledues.
14.30 L'Informatiu Migdia.
15.00 Bellesa i poder - 86.
15.30 Descobertes sota l'aigua.
16.30 Portes endins.
17.00 L'illa misteriosa - Cap 3.
18.00 De cara al mar.
18.25 Avanç de l'Informatiu Vespre.
18.30 Aigua de sífo.
19.00 Chopy i la princesa.
20.00 L'Informatiu Vespre.
20.25 Panorama.
20.50 Olímpics.
21.15 Connexió amb Madrid.
21.15 Cinema Club:
"La viuda alegre".
23.00 Darreres preguntes.
23.30 Jazz entre amics.

DIMARTS - 23

- 12.30 Tele-Europa.
13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
13.05 El meu fill, el meu fill - 4.
14.00 Teledues.
14.30 L'Informatiu Migdia.
15.00 Bellesa i poder - 87.
15.30 Lluita per Terra Santa.
16.30 Sarsuela.
18.00 T.B.M.
18.25 Avanç de l'Informatiu Vespre.
18.30 Aigua de sífo.
19.00 Chopy i la princesa.
20.00 L'Informatiu Vespre.
20.30 Dones del rock.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 El mirador.

- 21.15 Suplements - 4.
21.50 El temps és or.
22.50 Tendido cero.
23.20 40 aniversari Atlantic Records
(I).

DIMECRES - 24

- 12.30 Tele-Europa.
13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
13.05 El meu fill, el meu fill - 5.
14.00 Teledues.
14.30 L'Informatiu Migdia.
15.00 Bellesa i Poder - 88.
15.30 Documental.
16.30 Maria Mercader, una catalana
en el món del cinema.
17.00 Duplex per a llogar.
17.30 Jazz.
18.00 Trens de Catalunya.
18.25 Avanç de l'Informatiu Vespre.
18.30 Aigua de sífo.
19.00 Chopy i la princesa.
20.00 L'Informatiu Vespre.
20.30 Fiord Vacances.
21.15 Connexió amb Madrid.
21.15 Suplements - 4
21.50 Oficis per al record.
22.25 Connexió amb Sant Cugat.
22.25 Futbol: Gampar.

DIJOUS - 25

- 12.30 Tele-Europa.
13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
13.05 El meu fill, el meu fill - 6.
14.00 Teledues.
14.30 L'Informatiu Migdia.
15.00 Bellesa i poder - 89.
15.30 La ruta de la seda.
16.30 Al ritme d'un temps.
17.00 Teatre: "Quan la ràdio parlava
de Franco".
18.25 Avanç de l'Informatiu Vespre.
18.30 Aigua de sífo.
19.00 Chopy i la princesa.
20.00 L'Informatiu Vespre.
20.30 Artistes catalans.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 El mirador.
21.15 Suplements - 4.
21.45 Descartes.
22.00 Loteria primitiva.
22.15 Dijous cinema:
La playa de los perros".
23.45 Metròpolis.

DIVENDRES - 26

- 12.30 Tele-Europa.
13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
13.05 El meu fill, el meu fill - 7.
14.00 Teledues.
14.30 L'Informatiu Migdia.
15.00 Bellesa i poder - 90.
15.30 A l'Himalaya amb Hillary.
16.30 Pel·lícula:
"El fotogénico".
18.05 Curt-metratge.
18.30 Avanç Informatiu Vespre.
19.00 Adetisme.
21.45 Connexió amb Madrid.
21.45 George Benson, a Concert.
23.00 Basquet.

DISSABTE - 27

- 9.30 Sesam obre't!
10.00 Dibuixos animats.
10.15 Clementina.
10.45 Popgrama.
11.15 Mirades.
12.00 Des del Guadalquivir.
13.00 Aigua de sífo.
13.30 Indonèsia.
14.00 L'Informatiu cap de setmana.
14.30 El llenguatge dels objectes.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Estadi 2.
22.00 Connexió amb Sant Cugat.
22.00 L'Informatiu cap de setmana.
22.30 Connexió amb Madrid.
22.30 L'ocell Espi - 9.
23.20 Ahir.
00.10 Diàlegs amb la música.

COMENTARIS TV

DALLAS

Després de dinar, aquest estiu, tothom sap que a TV3 trobarà la sèrie americana Dallas. En moltes ocasions, des d'aquestes ratlles, hem parlat d'aquest tipus de tele-sèrie nord-americana. De fet tothom ha vist algun cop aquest programa i no es tracta, en aquesta ocasió, d'explicar el fil argumental, els trets dels personatges, ni la valoració "sociològica" que sovint se sent en les converses amb els amics. El que es tracta de posar en evidència aquest cop, és el fet que tothom està d'acord en que la tele-sèrie no té cap valor positiu, tothom sap que J.R. és un bon sac de mal exemple, ningú no deixa d'esgarriar-se davant el materialisme i les enveges dels protagonistes; però la circumstància curiosa és que tothom —i perdoneu la repetició d'aquest mot, però es tracta d'un problema d'unanimitat sempre— se seu, matemàticament i puntual, davant el receptor. Diuen que la veuen amb ironia, de "tornada", amb el somriure a la boca, una mica per sobre, però la veuen. En lloc de llegir el diari, de xerrar amb la dona, de seure a la fresca els grans; en comptes de jugar, nedar i córrer els petits, ja tenim a la família davant el receptor perdent, veritablement, el temps. No és suficient ni prudent fer exhibició d'un finíssim esperit crític a l'hora de rebutjar teòricament els continguts de Dallas i després restar mut davant les malifetes de J.R.

De fet aquest és el temps de vacances en el qual coincideixen, a aquestes hores, pares i fills. Un altre cop som davant d'un problema de bon exemple. No val aquell recurs fàcil de fer el comentari crític i recte "sobre la marcha", com diriem en castellà. L'única evidència és que el producte és tan poc aprofitable i negatiu que no val la pena ni veure'l dos minuts seguits.

IGNASI BOFARULL. T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) tel. 200 13 39

CATALUNYA 100 ANYS

RESERVEU AQUESTES DATES

Zui?

- Tots els cristians i cristianes de Catalunya hi som convidats.
- Hi ha de ser representada
cada parròquia,
cada associació,
cada orde o congregació,
cada col·legi,
cada institució cristiana...

**TOTS A ROMA PRESIDITS PER L'ARQUEBISBE DE
TARRAGONA I PRIMAT DE CATALUNYA, I AMB LA
BENEDICCIÓ DE TOTS ELS NOSTRES BISBES**

Per què ?

- Per celebrar a Roma, bressol de la nostra fe, els mil anys de la nostra existència com a nació.
- Per felicitar el papa Joan Pau II pels deu anys del seu pontificat.
- Per agrair-li les nombroses canonitzacions i beatificacions de catalanes i catalans que ha proclamat en aquests darrers anys.
- Per demanar-li la beatificació del Dr. Josep Torras i Bages i la del Dr. Pere Tarrés i Claret.

Direcció Tècnica:

ULTRAMAR EXPRESS

GAT. 48

